

ශී ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පතුය අති විශෙෂ

අංක 1838/8 - 2013 නොවැම්බර් මස 26 වැනි අඟහරුවාදා - 2013.11.26

(රජයේ බලයපිට පුසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ඡෙදය - සාමානs

2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනත

නිවේදනය

ද්විත්ව බදුකරණයෙන් සහන සැලසීම සඳහා ද, ආදායම් මත බදු නොගෙවා පැහැර හැරීම වැළැක්වීම සඳහා ද, ශී ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුව සහ පලස්තීන රජය අතර, 2012.04.16 වැනි දින එළඹි, මෙහි උපලේඛනයේ දක්වා ඇති ගිවිසුම 2013.10.23 වැනි දින සම්මත කර ගන්නා ලද යෝජනාව මගින් පාර්ලිමේන්තුව විසින් අනුමත කොට ඇති බව 2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 97(1)(ආ) වගන්තිය යටතේ මෙයින් නිවේදනය කරනු ලැබේ.

> පී. බී. ජයසුන්දර, ලේකම්, මුදල් හා කුමසම්පාදන අමාතහාංශය.

2013 නොවැම්බර් මස 26 වැනි දින, කොළඹ 01, මුදල් හා කුමසම්පාදන අමාතහාංශයේ දී ය.

> ආදායම් මත වූ බදු සම්බන්ධයෙන් ද්විත්ව බදුකරණය වැළැක්වීම සහ බදු පැහැර හැරීම වැළැක්වීම සඳහා පලස්තීන රජය සහ ශුී ලංකා පුජාතාන්තුික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුව අතර ඇතිකරගත් ගිවිසුමයි

ශී් ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජ ආණ්ඩුව (මෙහි මින් මතු ශී් ලංකාව වශයෙන් සඳහන් වන) සහ පලස්තීන රජය (මෙහි මින් මතු පලස්තීනය වශයෙන් සඳහන් වන) ආදායම් මත වූ බදු සම්බන්ධයෙන් ද්විත්ව බදුකරණය වැළැක්වීම සහ බදු නොගෙවා මග හැරීම වැළැක්වීම සඳහා ගිවිසුමක් ඇතිකර ගැනීමේ අභිලාශයෙන් මතු දැක්වෙන පරිදි එකඟ වී ඇත.

ආවරණය වන තැනැත්තන්

ගිවිසුම්කාර රාජායන්ගෙන් එකක හෝ දෙකෙහිම හෝ වාසිකයන් වන තැනැත්තන් කෙරෙහි මෙම ගිවිසුම අදාළ විය යුතු ය.

2 වැනි වගන්තිය

ආවරණය වන බදු

- 1. ගිවිසුම්කාර රාජායක් වෙනුවෙන් පනවනු ලබන ආදායම් මත වන බදු වලට, ඒවා අය කෙරන ආකාරය පිළිබඳව නොසලකා මෙම ගිවිසුම අදාළ විය යුතු ය.
  - 2. මුළු ආදායම මත හෝ එහි කොටසක් මත පනවනු ලබන සියලුම බදු, ආදායම් මත වන බදු වශයෙන් සැලකිය යුතු ය.
  - 3. මෙම ගිවිසුම අදාළ වන්නා වූ දැනට පවතින බදු වනුයේ,
    - (අ) ශීූ ලංකාවෙහි දී :
      - (i) ආයෝජන මණ්ඩලයෙහි අවසරය ලද වාවසායයන්හි පිරිවැටුම මත පදනම් වූ ආදායම් බද්ද ඇතුළුව, ආදායම් බද්ද :
        (මෙහි මින්මතු "ශී් ලංකා බද්ද" යනුවෙන් සඳහන් වේ)
    - (ආ) පලස්තීන රාජායේ දී :
      - (i) ආදායම් බද්ද,(මින්මතු "පලස්තීන බද්ද" යනුවෙන් සඳහන් වේ)
- 4. දැනට පවත්නා බදු වලට අතිරේකව හෝ ඒවා වෙනුවට මෙම ගිවිසුම අත්සන් කිරීමේ දිනයෙන් අනතුරුව ආදායම මත පනවනු ලබන කිසියම් ඒ හා සමාන වූ හෝ බෙහෙවින් සමාන වූ අනෙකුත් යම් බදු වලට ද මෙම ගිවිසුම අදාළ විය යුතු වේ. ගිවිසුම්කාර රාජායන්හි නිසි බලධාරීන් ඔවුන්ගේ බදුකරණ නීති පිළිබඳව කරනු ලැබ ඇති පුධාන වෙනස්කම් සම්බන්ධයෙන් එකිනෙකාට දැනුම් දිය යුතු ය.

3 වැනි වගන්තිය

පොදු අර්ථ නිරූපණ

- 1. මෙම ගිවිසුමේ කාර්යයන් සඳහා, පද සම්බන්ධය අනුව වෙනත් අයුරකින් තේරුම් ගත යුතු වුවහොත් මිස:
  - (අ) (i) "ශ්‍රී ලංකාව" යන පදයෙන් ජාත්‍යන්තර නීතියට හා ස්වකීය ජාතික ව්‍යවස්ථා සම්පාදනයට අනුකූලව ශ්‍රී ලංකාව විසින් සිය ස්වෛරී අයිතිවාසිකම් සහ අධිකරණ බලය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන හෝ මින් මතුවට ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබිය හැකි, එහි භුමි ප්‍රදේශය, අභ්‍යන්තර ජල ප්‍රදේශ, රාජාව අයත් මුහුදු ප්‍රදේශය, ඊට ඉහලින් පිහිටි ග්‍රවත් අවකාශය මෙන්ම අනන්‍ය ආර්ථික කළාපය සහ මහාද්විපික තටාකය ද ඇතුළුව, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජයට අයත් දේශ සීමාව අදහස් කෙරේ ;
    - (ii) "පලස්තීනය" යන පදයෙන් පලස්තීන රාජාය අදහස් වන අතර එය භුගෝලීය අර්ථයෙන් ගත් කළ "පලස්තීනය" යන පදයට එහි දේශීය මුහුදු පුදේශය සහ මුහුදු පතුල සහ වෙරළාසන්න සමුදුස්ථ පුදේශවල යටි පස මෙන්ම ජාතාාන්තර නීතින් සහ සම්මතයන්ට අනුකුළව ස්වභාවික සම්පත් හෝ ඉහත කී පුදේශ ගවේෂණය කිරීම පිණිස පලස්තීනයට තම ස්වෛරි අයිතිවාසිකම් කියාත්මක කළ හැකි දේශීය මුහුදු සීමාවට පිටතින් පිහිටි පුදේශය ද අදහස් කෙරේ ;
  - (ආ) "ගිවිසුම්කාර රාජාාය" සහ "අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජාාය" යන පදවලින් පද සම්බන්ධය අනුව අවශා වන පරිදි, පලස්තීන රාජාාය හෝ ශීූ ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජය අදහස් කෙරේ ;

- (ඇ) "තැනැත්තා" යන පදයට යම් පුද්ගලයෙකු, සමාගමක් හෝ වෙනත් යම් පුද්ගල මණ්ඩලයක් ඇතුළත් වේ ;
- (අෑ) "සමාගම්" යන පදයෙන් සංස්ථාපිත මණ්ඩලයක් හෝ බදු කාර්යයන් සඳහා සංස්ථාපිත මණ්ඩලයක් ලෙස සලකනු ලබන යම් ආයතනයක් අදහස් කෙරේ ;
- (ඉ) "එක් ගිවිසුම්කාර රාජායක වාවසායක්" සහ "අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාවසායක්" යන පදවලින් පිළිවෙලින් එක් ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසිකයකු විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන වාවසායයක් සහ අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාසිකයෙකු විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන වාවසායයක් අදහස් කෙරේ;
- (ඊ) "ජාතාන්තර ගමනාගමනය" යන පදයෙන්, ගිවිසුම්කාර රාජායක පිහිටි වාවසායයක් විසින් මෙහෙයවනු ලබන නැවක් හෝ ගුවන් යානයක් මගින්, එම නැව හෝ ගුවන් යානය අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ ස්ථානයන් අතර පමණක් කියාත්මක කරන අවස්ථා වලදී හැර, සිදු කරනු ලබන ඕනෑම පුවාහනයක් අදහස් කෙරේ;
- (උ) "රටවැසියා" යන පදයෙන් ;
  - (i) ගිවිසුම්කාර රාජායක ජාතිකත්වය හෝ පුරවැසිභාවය හිමි යම් පුද්ගලයෙක් ; සහ
  - (ii) ගිවිසුම්කාර රාජෳයක බලපැවැත්වෙන නීතිය මගින් ස්වකීය නෛතික තත්ත්වය ලබන කිසියම් නෛතික තැනැත්තෙක්, හවුල් වෘාපාරයක් හෝ සංගමයක් ;

අදහස් කෙරේ ;

- (ඌ) "නිසි බලධාරියා" යන පදයෙන් ;
  - (i) ශීූ ලංකාව සම්බන්ධයෙන්, දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල් හෝ ඔහුගේ බලයලත් නියෝජිතයා ;
  - (ii) පලස්තීනය සම්බන්ධයෙන්, මුදල් අමාතාවරයා හෝ ඔහුගේ බලයලත් නියෝජිතයා ;

අදහස් කෙරේ ;

- (එ) "බද්ද" යන පදයෙන් පද සම්බන්ධය අනුව අවශා පරිදි ශී ලාංකීය බද්ද හෝ පලස්තීන බද්ද අදහස් වන නමුත් මෙම ගිවිසුම අදාළ වන්නා වූ බදුවලට අදාළ යම් පැහැර හැරීමක් හෝ මඟ හැරීමක් සම්බන්ධයෙන් ගෙවිය යුතු කිසියම් මුදලක් හෝ එම බදුවලට අදාළව පනවන ලද යම් දණ්ඩනයක් නියෝජනය කරන්නා වූ කිසියම් මුදලක් මෙයට ඇතුළත් නොවේ.
- 2. ගිවිසුම්කාර රාජායක් විසින් යම් අවස්ථාවක දී මෙම ගිවිසුම අදාළ කර ගැනිමේ දී එහි අර්ථකථනය කොට නොමැති කිනම් හෝ පදයක්, පද සම්බන්ධය අනුව වෙනත් අයුරකින් තේරුම් ගැනීම අවශා වන්නේ නම් මිස, මෙම ගිවිසුමට අදාළ වන බදු කාර්යයන් සඳහා එම රාජායේ නීති යටතේ එම අවස්ථාවේ දරන අර්ථයම දැරිය යුතු අතර, එම රාජායේ බලපවත්නා බදු නීති යටතේ දරන අර්ථය, එම රාජායේ අනෙකුත් නීති යටතේ එම පදයට ඇති අර්ථය ඉක්මවා අදාළ විය යුතු ය.

4 වැනි වගන්තිය

වාසිකයා

- 1. මෙම ගිවිසුමෙහි කාර්යයන් සඳහා "ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසිකයා" යන පදයෙන් එම රාජායේ නීති යටතේ යම් තැනැත්තෙකුගේ නිතා වාසය, වාසස්ථානය, කළමනාකරණ ස්ථානය, නීතිගත වූ ස්ථානය, හෝ එවැනි සමාන ස්වභාවයක නිර්ණායක සහ එම රාජාද ඇතුළත්ව එම රාජායේ නීතිය යටතේ බදු ගෙවීමට නියමිත යම් තැනැත්තෙකු අදහස් කරන අතර, එම රාජා සහ එකී යම් දේශපාලන උප කොට්ඨාසයක් හෝ පුාදේශීය බල මණ්ඩලයක් ඊට ඇතුළත් වේ. කෙසේ වුව ද, එම රාජායේ පුභවයන්ගෙන් ලැබෙන ආදායම සම්බන්ධයෙන් පමණක් එම රාජාය තුල දී බද්දට යටත්වන යම් තැනැත්තෙකු, මෙම පදයට ඇතුළත් නොවේ.
- 2. 1 වන ජේදයේ විධිවිධාන හේතුකොට ගෙන යම් පුද්ගලයෙකු ගිවිසුම්කාර රාජෳයන් දෙකෙහිම වාසිකයකු වන කල්හි, ඔහු පිළිබඳ තත්ත්වය පහත සඳහන් පරිදි තීරණය කළ යුතු ය :

- (අ) ඔහුට ස්ථීර නිවාසයක් තිබෙන රාජායේ පමණක් වාසිකයකු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර, ඔහුට රාජායන් දෙකෙහිම ස්ථීර නිවාසයක් තිබේ නම් ඔහු සමඟ වඩා සමීප පෞද්ගලික හා ආර්ථික සම්බන්ධතා තිබෙන (ඔහුගේ ඉතා වැදගත් සම්බන්ධතාවල කේන්දුස්ථානය වන) රාජායේ පමණක් වාසිකයකු ලෙස ඔහු සලකනු ලැබිය යුතුය.
- (ආ) ඔහුගේ ඉතා වැදගත් සම්බන්ධතාවල කේන්දුස්ථානය වූ රාජාාය නිගමනය කළ නොහැකි නම් හෝ එක් රාජාායකවත් ඔහුට ස්ථිර නිවාසයක් නොතිබේ නම්, ඔහුට සුපුරුදු වාසස්ථානයක් ඇති රාජාායේ පමණක් වාසිකයෙකු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.
- (ඇ) ඔහුට රාජායයන් දෙකෙහිම සුපුරුදු වාසස්ථානයන් තිබේ නම් හෝ ඉන් එකකවත් එවැන්නක් නොතිබේ නම්, ඔහු රටවැසියෙකු වන රාජායේ පමණක් වාසිකයෙකු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.
- (ඇ) ඔහු රාජායයන් දෙකෙහිම රටැසියෙකු වේ නම් හෝ ඉන් එකකවත් රටවැසියකු නොවේ නම්, මෙම පුශ්නය ගිවිසුම්කාර රාජායන්හි නිසි බලධාරීන් විසින් අනෝනා එකඟත්වයකින් යුතුව නිරාකරණය කරගනු ලැබිය යුතු ය.
- 3. 1 වන ජේදයේ විධිවිධාන හේතුකොට ගෙන පුද්ගලයෙකු නොවන යම් තැනැත්තෙකු ගිවිසුම්කාර රාජායයන් දෙකෙහිම වාසිකයෙකු වන කල්හි, එහි කිුයාකාරී කළමනාකරණ ස්ථානය පිහිටා ඇති රාජායේ පමණක් වාසිකයෙකු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

ස්ථිර ආයතනය

- 1. මෙම ගිවිසුමේ කාර්යයන් සඳහා "ස්ථිර ආයතනය" යන පදයෙන් වාවසායෙහි වාාපාරික කටයුතු මුළුමනින්ම හෝ අර්ධ වශයෙන් කරගෙන යනු ලබන ස්ථිර වාාපාරික ස්ථානයක් අදහස් කෙරේ.
  - 2. "ස්ථීර ආයතනය" යන පදයට :
    - (අ) කළමනාකරණ ස්ථානයක් ;
    - (ආ) ශාඛාවක් ;
    - (ඇ) කාර්යාලයක් ;
    - (ඈ) කර්මාන්ත ශාලාවක් ;
    - (ඉ) වැඩ පලක් ;
    - (ඵ) පතලක්, තෙල් හෝ ගෑස් ආකරයක්, ගල් වලක් හෝ ස්වාභාවික සම්පත් නිස්සාරණය කරන වෙනත් යම් ස්ථානයක් ;
    - (උ) වෙනත් අය සඳහා ගබඩා පහසුකම් සපයන තැනැත්තෙකුට අයත් ගුදමක් ;
    - (ඌ) ගොවිපලක්, වැවිලි හෝ කෘෂිකාර්මික, වන වගාවන් හෝ ඒ හා සම්බන්ධ කිුිියාකරකම් පවත්වගෙන යන වෙනත් ස්ථානයක් :
    - (එ) විකුණුම් බෙදා හැරීම් මධාස්ථානයක් හෝ ඇණවුම ඉල්ලා සිටින හෝ ලබා ගන්නා ස්ථානයක් ලෙස යොදා ගන්නා පරිශුයක් ;

විශේෂයෙන් ඇතුළත් වේ.

- 3. "ස්ථීර ආයතනය" යන පදයට ඉහත අයුරින්ම මේවා ද ඇතුළත් වේ :
  - (අ) ගොඩනැගිලි වැඩ බිමක්, ඉදිකිරීමේ, එකලස් කිරීමේ හෝ පිහිටුවාලීමේ වහාපෘතියක් හෝ ස්වාභාවික සම්පත් ගවේෂණය කිරීම හෝ සංවර්ධනය කිරීම සඳහා භාවිතා කරනු ලබන විදීමේ චේදිකාවක් හෝ නැවක් ඒ හා සම්බන්ධ අධීක්ෂණ කටයුතු ද ඇතුළුව, එහෙත් එම වැඩ බිම, වහාපෘතිය හෝ එහි කටයුතු මාස 12ක කාල පරිච්ඡේදයක් තුළ මාස හයකට වඩා වැඩි කාලයක් පවතී නම් පමණී ;
  - (ආ) වාවසායක් විසින් එකී කාර්යය සඳහා සේවකයන් හෝ වෙනත් සේවක පිරිස් යොදවා උපදේශාත්මක සේවාවන් ද ඇතුළුව සේවාවන් සැපයීම, එහෙත් එබඳු ස්වභාවයේ කටයුතු රට තුළ කිසියම් දොළොස් මසක කාල පරිච්ජේදයක් තුළ මාස 06ක් ඉක්මවන කාල පරිච්ජේදයක් හෝ කාල පරිච්ජේද සඳහා පවතී නම් පමණී.

- 4. මෙම වගන්තියේ පූර්ණ විධිවිධානයන්හි කුමක් සඳහන් වූවද, "ස්ථීර ආයතනය" යන පදයට :
  - (අ) හුදෙක් වාවසායට අයිති භාණ්ඩ හෝ වෙළෙඳ දුවා ගබඩා කිරීමේ හෝ පුදර්ශනය කිරීමේ කාර්යය සඳහා පමණක් පහසුකම් පුයෝජනයට ගැනීම ;
  - (ආ) හුදෙක් වාවසායට අයත් භාණ්ඩ හෝ වෙළඳ දුවා තොගයක් ගබඩා කිරීමේ හෝ පුදර්ශනය කිරීමේ කාර්යය සඳහා පමණක් පවත්වාගෙන යාම ;
  - (ඇ) හුදෙක් වෙනත් වාවසායක් විසින් සකස් කිරීමේ කාර්යය සඳහා පමණක් වාවසායට අයිති භාණ්ඩ හෝ වෙලඳ දුවා තොගයක් පමණක් පවත්වාගෙන යාම ;
  - (ඈ) හුදෙක් වාවසාය සඳහා භාණ්ඩ හෝ වෙළෙඳ දුවා මිලට ගැනීමේ හෝ තොරතුරු රැස් කිරීමේ කාර්යය සඳහා පමණක් ස්ථිර වාාපාරික ස්ථානයක් පවත්වාගෙන යාම ;
  - (ඉ) වාවසාය වෙනුවෙන් හුදෙක් පුාරම්භක හෝ සහායක ස්වරූපයක් ගන්නා වෙනත් යම් කටයුත්තක් කරගෙන යනු ලැබීමේ කාර්යය සඳහා පමණක් ස්ථිර වාාපාරික ස්ථානයක් පවත්වාගෙන යාම ;
  - (ඵ) එකිනෙකට සංයුක්ත කිරීමේ පුතිඵලය වශයෙන් ස්ථීර වහාපාරික ස්ථානයේ සමස්ථ කිුිිියාකාරිත්වය පුාරම්භක හෝ සහායක ස්වරූපයක් ගන්නේ නම්, (අ) සිට (ඉ) දක්වා උප ඡේදයන්හි සඳහන් කටුයතුවල යම් සංයුතියක් සඳහා පමණක් ස්ථීර වහාපාරික ස්ථානයක් පවත්වාගෙන යාම ;

ඇතුළත් නොවන ලෙස සැලකිය යුතුය.

- 5. 1 වැනි, 2 වැනි ඡේදවල විධිවිධානවල කුමක් සඳහන් වුව ද, 7 වැනි ජේදය අදාළ වන ස්වාධීන තත්ත්වයේ නියෝජිතයෙකු වන්නා වූ තැනැත්තෙකු හැර යම් තැනැත්තෙකු, ගිවිසුම්කාර රාජායකදී අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාවසායක් වෙනුවෙන් කියා කරන අවස්ථාවක දී,
  - (අ) එම තැනැත්තාගේ කටයුතු 4 වැනි ඡේදයේ සඳහන් කි්යාකාරකම්වලට සීමා වන්නාවූ ද, ස්ථිර වෘහපාරික ස්ථානයක් මගින් කි්යාත්මක කළහොත් එම ස්ථිර වෘහපාරික ස්ථානය එකී ඡේදයේ විධිවිධාන යටතේ ස්ථිර ආයතනයක් බවට පත් නොකරන්නා වූ කි්යාකාරකම් වන්නේ නම් හැර, වෘවසාය වෙනුවෙන් ගිවිසුම්වලට එළඹීමේ බලයක් ඇත්තාවූ ද, එම ගිවිසුම්කාර රාජනයේදී එම බලය සිරිතක් වශයෙන් කි්යාත්මක කරන්නා වූ ද, තැනැත්තෙකු ; හෝ
  - (ආ) එවැනි බලයක් නොමැති වුවත්, වාවසාය වෙනුවෙන් විධිමත් ලෙස භාණ්ඩ හෝ වෙළඳ දුවා නිකුත් කරන්නාවූ, භාණ්ඩ හෝ වෙළෙඳ දුවා තොගයක් පළමු රාජායේදී සිරිතක් වශයෙන් පවත්වාගෙන යන තැනැත්තෙකු ;

වන්නේ නම් එම තැනැත්තා වාාවසාය වෙනුවෙන් ඉටු කරනු ලබන යම් කි්යාකාරකමක් සම්බන්ධයෙන්, එම වාාවසායට පළමු සඳහන් ගිවිසුම්කාර රාජායෙහි ස්ථීර ආයතනයක් ඇති ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

- 6. පුතිරක්ෂණ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් හැර ගිවිසුම්කාර රාජායක රක්ෂණ වාවසායක් අතෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ භුමි පුදේශය තුළ වාරික එකතු කිරීම සිදු කරන්නේ නම් හෝ 7 වැනි ඡේදය අදාල වන ස්වාධීන තත්ත්වයේ නියෝජිතයෙකු වන්නා වූ තැනැත්තෙකු හැර වෙනත් තැනැත්තෙකු මගින් එම භුමි පුදේශය තුළ පවතින අවදානම් රක්ෂණය කරන්නේ නම්, මෙම වගන්තියේ පූර්ව විධිවිධානයන් නොසලකා එයට අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ ස්ථිර ආයතනයක් තිබේ යයි සලකනු ලැබිය යුතු ය.
- 7. ස්වකීය සාමානා කියා පරිපාටිය අනුව කියා කරන තැරැව්කරුවකු, සාමානා කොමිස් නියෝජිතයෙකු හෝ ස්වාධීන තත්ත්වයක් දරන වෙනත් යම් නියෝජිතයෙකු මගින් යම් ගිවිසුම්කාර රාජායක වාවසායක එකී ගිවිසුම්කාර රාජායක වාාපාරික කටයුතු කරගෙන යන හේතුව නිසාවෙන්ම යම් වාවසායකට එකී ගිවිසුම්කාර රාජායේ ස්ථීර ආයතනයක් ඇති බව නොසැලකිය යුතුය. කෙසේ වුවද එවැනි නියෝජිතයෙකුගේ කටයුතු එම වාවසාය වෙනුවෙන් සම්පූර්ණයෙන් ම හෝ පුධාන වශයෙන් කැප කොට ඇති විටෙක සහ නියෝජිතයා සහ වාවසාය අතර ගණුදෙනු ස්වාධීන වාවසායක් අතර ඇති කර ගත හැකිව තිබූ කොන්දේසිවලට වෙනස් ලෙස සිදු කර ඇති බව පෙන්වා ඇති විටෙක, මෙම ජේදයේ අර්ථය තුළ ඔහු ස්වාධීන තත්ත්වයක් දරන නියෝජිතයෙකු ලෙස සලකනු නොලැබිය යුතු ය.
- 8. ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසික සමාගමක්, අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාසික සමාගමක් පාලනය කිරීම හෝ එවැනි සමාගමක් විසින් පාලනය කරනු ලැබීම (ස්ථිර ආයතනයක් මගින් හෝ වෙනත් යම් ආකාරයකට) හෝ අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාාපාරයන් කරගෙන යාම යන කරුණු නිසාවෙන්ම, එක් සමාගමක් අනෙකෙහි ස්ථිර ආයතනයක් නොවිය යුතු ය.

නිශ්චල දේපළ වලින් ලැබෙන ආදායම

- 1. ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසිකයකු විසින් අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ පිහිටි නිශ්චල දේපළවලින් (කෘෂිකර්මයෙන් හෝ වන වගාවෙන් ලබන ආදායම ද ඇතුළුව) ලබන ආදායම අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායෙහි බද්දට යටත් කළ හැකි ය.
- 2. "නිශ්චල දේපළ" යන පාඨය, පුශ්නගත දේපළ පිහිටි ගිවිසුම්කාර රාජායේ නීතිය යටතේ එම පාඨය දරන අර්ථයම දැරිය යුතුය. කුමන අවස්ථාවක දී වුවද මෙම පාඨයට අයත් වන නිශ්චල දේපලවලට අනුබද්ධ වන දේපළ, පශු සම්පත් සහ කෘෂිකර්මයෙහි දී සහ වන වගාවෙහි දී පාවිච්චි කරන උපකරණ, ඉඩකඩම්, දේපළ සම්බන්ධව සාමානා නීතියේ විධිවිධාන අදාළ වන අයිතිවාසිකම්, නිශ්චල දේපළවල භුක්තිය සහ බණිජ නිධි, පුභවයන් සහ වෙනත් ස්වාභාවික සම්පත් පුයෝජනයට ගැනීම හෝ පුයෝජනයට ගැනීමේ අයිතිවාසිකම සඳහා පුතිෂ්ඨා වශයෙන් විචලා හෝ ස්ථිර ගෙවීම් ලැබීමේ අයිතිවාසිකම් ද ඇතුළත් විය යුතු ය. නැව් සහ ගුවන් යානා නිශ්චල දේපළ ලෙස නොසැලකිය යුතු ය.
- 3. නිශ්චල දේපළ කෙළින්ම පුයෝජනයට ගැනීමෙන්, කුලියට දීමෙන් හෝ වෙනත් ආකාරයකින් පුයෝජනයට ගැනීමෙන් ලැබෙන ආදායමට ද මෙම වගන්තියේ 1 වැනි ඡේදයේ විධිවිධාන අදාල විය යුතු ය.
- 4. 1 වැනි සහ 3 වැනි ජේදවල විධිවිධාන, යම් වාවසායක නිශ්චල දේපළ වලින් ලැබෙන ආදායමට ද, ස්වාධීන පෞද්ගලික සේවා ඉටු කිරීම සඳහා උපයෝගි කර ගන්නා නිශ්චල දේපළ වලින් ලැබෙන ආදායමට ද අදාළ විය යුතු ය.

7 වැනි වගන්තිය

වහාපාර ලාභ

- 1. ගිවිසුම්කාර රාජායක වාවසායක් අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ පිහිටි ස්ථිර ආයතනයක් මගින් අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායෙහි වාාපාර කටයුතු පවත්වාගෙන යන්නේ නම් මිස, එම වාවසායෙහි ලාභ බද්දට යටත් කළ හැකි වන්නේ එකී ගිවිසුම්කාර රාජායෙහි දී පමණකි. වාවසාය ඉහත කී පරිදි වාාපාරික කටයුතු පවත්වා ගෙන යන්නේ නම්, වාවසායයෙහි ලාභ අනෙක් රාජායෙහි දී බද්දට යටත් කළ හැකි නමුත්, එය එම ස්ථිර ආයතනයට ආරෝපණය කළ හැකි පුමාණයට සීමා වේ.
- 2. 3 වන ජේදයේ විධිවිධාන වලට යටත්ව, එක් ගිවිසුම්කාර රාජායෙක වාවසායක් අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායෙහි පිහිටි ස්ථීර ආයතනයක් මගින් එකී අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායෙහි ස්වකීය වාාපාර පවත්වාගෙන යන අවස්ථාවකදී, එම ස්ථීර ආයතනය, එය ස්ථීර ආයතනයක් වන්නේ කවර වාවසායකද එම වාවසාය සමග එම තත්ත්වයන් හෝ සමාන තත්ත්වයන් යටතේ, එම කටයුතුවලම හෝ සමාන කටයුතුවල සම්පූර්ණයෙන් ස්වාධීනව නිරත වන වෙනම හා වෙනස් වාවසායක් වූයේ නම් ඊට ලැබෙතැයි අපේක්ෂා කළහැකි ලාභ, එම ස්ථීර ආයතනයට ලැබුණු ලෙස එක් එක් ගිවිසුම්කාර රාජායේදී සලකනු ලැබිය යුතු ය.
- 3. ස්ථීර ආයතනයක ලාභ තීරණය කිරීමේදී, විධායක සහ පොදු පරිපාලන වියදම්ද ඇතුළුව එම ස්ථීර ආයතනයේ වාාපාරික කාර්යයන් සඳහා දරන ලද වියදම් ; එම ස්ථීර ආයතනය පිහිටි රාජායෙහි හෝ වෙනත් ස්ථානයක දී දරනු ලැබුවේ වුව ද, ඒවා අඩු කිරීම් ලෙස ඉඩ දිය යුතු ය.
- 4. වාාපාරයේ මුළු ලාභය එහි විවිධ කොටස්වලට බෙදා වෙන් කිරීමේ කුමය පදනම් කොට ගෙන ස්ථිර ආයතනයකට ආරෝපණය කළ යුතු ලාභ නිර්ණය කිරීම ගිවිසුම්කාර රාජායක සිරිතක්ව පවතිනතාක් කල් මෙම වගන්තියේ (2) ජේදයෙහි ඇති කිසිවක් එම ගිවිසුම්කාර රාජාය එසේ සිරිත් පරිදි කළ හැකි බෙදා වෙන් කිරීම මගින් බදු අය කළ හැකි ලාභ නිර්ණය කිරීමෙන් නොවැළැක්විය යුතුය. කෙසේ වුවද, අනුගමනය කරන බෙදා වෙන් කිරීමේ කුමය මෙම වගන්තියේ ඇතුළත් මූලධර්මයන්ට අනුකූල වන පුතිඵලය ඇති කරන්නක් විය යුතු ය.
- 5. එසේ නොකිරීමට සුදුසු හා පුමාණවත් හේතු ඇත්තේ නම් මිස, ඉහත කී ඡේදයන්හි කාර්යයන් සඳහා, වර්ෂයෙන් වර්ෂයට එකම කුමය මගින් ස්ථිර ආයතනයකට ආරෝපණය කළ යුතු ලාභය තීරණය කළ යුතු ය.
- 6. මෙම ගිවිසුමෙහි වෙනත් වගන්තිවල වෙනම සඳහන් කරනු ලැබ ඇති ආදායම් අයිතමයන් ලාභවලට ඇතුළත් වන අවස්ථාවකදී එකී වගන්තිවල විධිවිධාන සම්බන්ධයෙන් මෙම වගන්තියේ විධිවිධාන බල නොපෑ යුතු ය.
- 7. යම් ස්ථීර ආයතනයක් විසින් වාවසාය සඳහා හුදෙක් භාණ්ඩ හෝ වෙළඳ දුවා මිලයට ගැනීම හේතුවෙන් යම් ලාභයක් එකී ස්ථීර ආයතනයට ආරෝපණය නොකළ යුතු ය.

නැව් සහ ගුවන් මගින් පුවාහනය

- 1. ජාතෳන්තර ගමනාගමනයෙහි ලා ගුවන්යානා මෙහෙයුම් කිරීමෙන් ලබන ලාභ එකී ගුවන් යානාව මෙහෙයවනු ලබන වෘවසාය වාසික වන්නා වූ ගිවිසුම්කාර රාජායේදී පමණක් බද්දට යටත් කළ යුතු ය.
- 2. එක් ගිවිසුම්කාර රාජෳයක් තුළදී අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජෳයේ වෳවසායක් විසින් ජාතෳන්තර ගමනාගමනයෙහි නැව් මෙහෙයුම් කිරීමෙන් උපයනු ලබන ලාභය සඳහා පුථමයෙන් සඳහන් කරන ලද රාජෳයේදී බදු අය කළ හැකි නමුත්, එසේ අය කරනු ලබන බද්ද එයින් සියයට 50 කට සමාන පුමාණයකින් අඩු කළ යුතු ය.
- 3. මෙම වගන්තියේ කාර්යය සඳහා, ජාතාෘන්තර ගමනාගමනයෙහි භාවිතා කරන නැව් හෝ ගුවන් යානා මෙහෙයුම් සිදු කිරීමෙන් ලබන ලාභයෙහි අවස්ථාවෝචිත පරිදි එකී කුලිය හෝ එහි භාවිතය, නඩත්තුව හෝ කුලිය ජාතාෘන්තර ගමනාගමනයෙහි ලා නැව් හෝ ගුවන් යානා මෙයෙයුම් සඳහා ආනුශංගික වන්නේ නම්,
  - (අ) හිස් යාතුා පදනම මත බද්දට දුන් නැව් හෝ ගුවන් යානා, මගින් උපයනු ලබන ලාභය සහ
  - (ආ) භාණ්ඩ හෝ වෙළඳ භාණ්ඩ පුවාහනය සඳහා යොදා ගනු ලබන බහාලුම් භාවිතා කිරීම, නඩත්තු කිරීම හෝ බද්දට දීමෙන් (බහාලුම් පුවාහනය සඳහා ටේලර් සහ අදාල උපකරණවලින් ලැබෙන ලාභය ද ඇතුළත්ව)

උපයනු ලබන ලාභය අන්තර්ගත වේ.

4. කිසියම් සංවිතයකට සහභාගීවීමෙන්, බද්ධ වාාපාරයකින් හෝ ජාතාන්තර මෙහෙයුම් නියෝජිතායතනයකින් ලැබෙන ලාභවලට ද 1 වැනි, 2 වැනි හා 3 වැනි ජේදවල විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ය.

9 වැනි වගන්තිය

සම්බන්ධිත වාවසායන්

- 1. (අ) ගිවිසුම්කාර රාජායක වාවසායක් අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායයේ වාවසායක කළමනාකරණය, පාලනය හෝ පුාග්ධනය සම්බන්ධයෙන් සෘජුව හෝ වකු ලෙස සහභාගී වන ; හෝ
  - (ආ) එකම තැනැත්තන් එක් ගිවිසුම්කාර රාජායක වාවසායක සහ අතෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාවසායක කළමනාකරණයට, පාලනයට හෝ පුාග්ධනයට සෘජුව හෝ වකු ලෙස සහභාගී වන අවස්ථාවක සහ ඒ අවස්ථා දෙකින් කවර අවස්ථාවකදී වුවද, ස්වාධීන වාවසායයන් අතර පවත්නා වාණිජා හා මූලා සම්බන්ධතා පිළිබඳ කොන්දේසිවලට වෙනස් කොන්දේසි ඒ වාවසායන් දෙක අතර පිළියෙළ කර හෝ පනවා ඇති කල්හි, ඒ කොන්දේසි නොතිබුණි නම් ඒ වාවසායන්ගෙන් එකකට උපචිත විය හැකි වූ නමුත්, ඒ කොන්දේසි නිසා එසේ උපචිත නොවූ කවර ලාභ වුවද, ගිවිසුම්කාර රාජායක් මගින් එම වාවසායයේ ලාභවලට ඇතුලත් කර, ඒ අනුව ලාභ මත බදු අය කළ හැකි ය.
- 2. එක් ගිවිසුම්කාර රාජායක් එහි වාවසායක ලාභයෙහි ඇතුළත් කරනු ලබන සහ බද්දට යටත් කරනු ලබන ලාභ අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාවසායක ලාභයෙහි ඇතුළත් කරනු ලැබ එහි බද්දට යටත් කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවකදී, සහ එසේ ඇතුළත් කරනු ලැබූ ලාභය, වාවසායන් දෙක අතර ඇති කරන ලද කොන්දේසි ස්වාධීන වාවසායයන් අතර ඇති කර ගත හැකිව තිබූ කොන්දේසිම වන විටක, පළමුව සඳහන් කළ ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාවසායට උපචිත විය හැකිව තිබූ ලාභ වන්නේ නම්, එවිට එම ලාභ මත අය කරනු ලබන බදු පුමාණයට යෝගා ගැලපුමක් එම අනෙක් රාජාය විසින් කළ යුතු ය. එවැනි ගැලපුමක් තීරණය කිරීමේදී මෙම ගිවිසුමේ අනෙකුත් විධිවිධාන කෙරෙහිද නිසි අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, අවශා වන්නේ නම්, ගිවිසුම්කාර රාජායන්ගේ නිසි බලධරීන් එකිනෙකා විමසිය යුතු වන්නේය.
  - 3. බදු චංචා සම්බන්ධයෙන් 2 වැනි ඡේදයේ සඳහන් විධිවිධාන අදාල නොවේ.

10 වැනි වගන්තිය

ලාභාංග

1. එක් ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසික වන සමාගමක් විසින් අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාසිකයෙකුට ගෙවනු ලබන ලාභාංශ එකී අනෙක් රාජායේ දී බද්දට යටත් කළ හැකි ය.

- 2. කෙසේ වුවද, ලාභාංශ ගෙවන සමාගම වාසිකයෙකු වන ගිවිසුම්කාර රාජායේ නීතිවලට අනුකුලවද එවැනි ලාභාංශවලින් බදු අය කළ හැකි නමුත්, ලාභාංශවල අර්ථලාභී හිමිකරු අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාසිකයෙකු වන්නේ නම්, එසේ අය කරන බද්ද ; දළ ලාභාංශ පුමාණයෙන් 10% නොඉක්මවිය යුතු ය. ලාභාංශ ගෙවනු ලබන සමාගමේ ලාභ සම්බන්ධයෙන් සමාගමෙන් බදු අය කිරීමේදී මෙම ඡේදයෙහි විධිවිධාන බල නොපැ යුතු ය.
- 3. මෙම වගන්තියෙහි යොදා ගනු ලැබ ඇති පරිදි "ලාභාංශ" යන පදයෙන් කොටස් වලින් ලබන ආදායමක් හෝ ණය මුදල් වෙනුවෙන් වන හිමිකම්පෑමක් නොවන්නා වූ වෙනත් අයිතිවාසිකමක් මත ලබන ආදායමක් වන්නා වූ ද, ලාභායට සහභාගී වන්නාවූ ද, රාජායේ බලපවත්නා නීතියට අනුව යම් වාසික සමාගමක් කොටස් බෙදා හරිනු ලබන විටකදී අදාල සමාන බදුකරණ රීතීන්ට යටත් වන්නාවූ සංස්ථාපිත අයිතිවාසිකම්වලින් ලැබෙන ආදායම් ද අදහස් කෙරේ.
- 4. ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසිකයකු වන්නාවූ, ලාභාංශවල ආර්ථලාභී හිමිකරු, ලාභාංශ ගෙවන සමාගම වාසික වන අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේදී එහි පිහිටි ස්ථ්ර ආයතනයක් මගින් වනපාරයක් පවත්වාගෙන යන්නේ නම් සහ එහි පිහිටි ස්ථාවර පදනමක් මගින් ස්වාධීන පෞද්ගලික සේවාවක් එම අනෙක් රාජා තුළ ඉටු කරනු ලබන්නේ නම්, සහ ලාභාංශ ගෙවනු ලබන කොටස් දැරීම එකී ස්ථ්ර ආයතනය හෝ ස්ථාවර පදනම සමග එලදායී ලෙස සම්බන්ධව පවතින්නේ නම්, මෙම වගන්තියේ 1 වැනි හා 2 වැනි ඡේදවල විධිවිධාන අදාල නොවිය යුතු ය. එවැනි අවස්ථාවන්හිදී අවස්ථාවෝචිත පරිදි 7 වැනි වගන්තියේ හෝ 14 වැනි වගන්තියේ විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ය.
- 5. ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසික වන සමාගමක් අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායෙන් ලාභ හෝ ආදායම් උපයන අවස්ථාවකදී, එම සමාගම එම අනෙක් රාජායේ වාසිකයෙකුට ලාභාංශ ගෙවනු ලබන විටෙක හෝ එම අනෙක් රාජායේ පිහිටි ස්ථීර ආයතනයකට හෝ ස්ථාවර පදනමකට එලදායී ලෙස සම්බන්ධ වී ඇති කොටස් දැරීමක් සම්බන්ධයෙන් වන විටෙක හැර, සමාගම විසින් ගෙවනු ලබන ලාභාංශ සම්බන්ධයෙන් බදු කිසිවක් එම අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජාය විසින් නොපනවා සිටිය හැකිවාක් මෙන්ම, සමාගමේ ගෙවන ලද ලාභාංශ හෝ නොබෙදු ලාභ එම අනෙක් රාජායෙහි පැන නගින ලාභ හෝ ආදායම්වලින් මුළුමනින්ම හෝ අඩ වශයෙන් සමන්විත වන්නේ වුවද සමාගමේ නොබෙදු ලාභ, සමාගමේ නොබෙදු ලාභ මත වන බද්දකට භාජනය නොකර ද සිටිය හැකි ය.
- 6. ලාභාංශ ගෙවනු ලබන කොටස් හෝ අනෙකුත් අයිතිවාසිකම් ඇති කිරීම හෝ පවරා දීම මගින් මෙම වගන්තියෙන් වාසි ලබා ගැනීම ; එසේ ඇති කිරීම හෝ පවරා දීම සඳහා සම්බන්ධ යම් පුද්ගලයෙකුගේ පුධාන පරමාර්ථය හෝ පුධාන පරමාර්ථ අතුරින් එකක් වන්නේ නම් ; එහිදී මෙම වගන්තියෙහි විධිවිධාන අදාළ නොවේ.

පොළී ආදායම

- 1. ගිවිසුම්කාර රාජායකදී උද්ගත වන පොළිය අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාසිකයෙකුට ගෙවනු ලබන විටකදී එම පොළිය එකී අනෙක් රාජායේ දී බද්දට යටත් කළ හැකි ය.
- 2. කෙසේ වුවද, එම පොළිය එය උද්ගත වන ගිවිසුම්කාර රාජායෙහිදී ද, එම රාජායේ නීතිය අනුව බදු අය කළ හැකි නමුත්, පොළියේ අර්ථලාභී හිමිකරු අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාසිකයෙකු වේ නම්, එසේ අයකරනු ලබන බද්ද දළ පොළී පුමාණයෙන් සියයට 10ක් නොඉක්ම විය යුතු ය.
- 3. 2 වැනි ජේදයේ විධිවිධාන නොසලකා, ගිවිසුම්කාර රාජායකදී උද්ගතවන වන්නා වූ, සහ අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ රජය, දේශපාලන උප කොට්ඨාශයක්, පුදේශීය බල මණ්ඩලයක් ද ඇතුළුව, ශී ලංකා මහ බැංකුව හෝ එකී රාජායට පූර්ණ වශයෙන් අයත් වන්නාවූ හෝ එමගින් පාලනය කරන මූලා ආයතනයකින් උපයනු ලබන පොළිය පළමුව සඳහන් කළ රාජායේදී බද්දෙන් නිදහස් විය යුතු ය.
- 4. මෙම වගන්තියේ යෙදී තිබෙන "පොළිය" යන පදයෙන් උකසක් මගින් ඇප තබා ඇති හෝ නැති, ණය ගැනියාගේ ලාභවලට සහභාගීවීමේ අයිතිවාසිකම් සහිත හෝ රහිත, සියලු වර්ගයන්හි ණය හිමිකම්වලින් ලැබෙන ආදායම සහ විශේෂයෙන් රජයේ ඇපකරවලින් සහ බැඳුම්කර හෝ සෘණ පතුවලින් ලැබෙන අධි මිල සහ තෲග ඇතුළත් ආදායම අදහස් වේ. මෙම වගන්තියේ කාර්යයන් සඳහා පුමාද ගෙවීම් වෙනුවෙන් අය කරන දඩ මුදල පොළිය ලෙස සලකනු නොලැබිය යුතු ය.
- 5. එක් ගිවිසුම්කාර රාජායයක වාසිකයෙකු වන පොළියෙහි අර්ථලාභී හිමිකරු, පොළිය උද්ගතවන අතෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායෙහි පිහිටි ස්ථීර ආයතනයක් මගින් වාාපාරික කටයුතු පවත්වා ගෙන යන්නේ නම් හෝ එහි පිහිටා ඇති ස්ථාවර පදනමක් මගින් එකී අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජා තුළදී ස්වාධීන පෞද්ගලික සේවා ඉටු කරන්නේ නම් සහ පොළිය ගෙවනු ලබන ණය හිමිකම, එකී ස්ථීර ආයතනය හෝ ස්ථාවර පදනම සමඟ කියාකාරී ලෙස සම්බන්ධ වී ඇත්නම්, එවන් අවස්ථාවන්හිදී 1 වැනි හා 2 වැනි ඡේදවල විධිවිධාන අදාල නොවන අතර, අවස්ථාවෝචිත පරිදි 7 වැනි වගන්තියෙහි හෝ 14 වැනි වගන්තියෙහි විධිවිධාන අදාළ වේ.

6. පොළිය ගෙවන්නා ගිවිසුම්කාර රාජායම හෝ එහි දේශපාලන උප කොට්ඨාශයක් හෝ පාදේශීය බල මණ්ඩලයක් හෝ එම රාජායේ වාසිකයෙකු වන කල්හි, පොළිය එම ගිවිසුම්කාර රාජායේදී උද්ගත වන ලෙස සැලකිය යුතු ය. කෙසේ වෙතත්, පොළී ගෙවන්නා වූ තැනැත්තා ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසිකයෙකු වූවද, නොවූව ද, ඔහුට පොළිය ගෙවීමට උපචිත වීමට අදාළ වූ ණයගැති භාවය හා සම්බන්ධ වූ ස්ථීර ආයතනයක් හෝ ස්ථාවර පදනමක් ගිවිසුම්කාර රාජායක තිබෙන අවස්ථාවකදී සහ එම පොළිය දරනු ලබන්නේ එම ස්ථීර ආයතනය හෝ ස්ථාවර පදනම විසින් නම්, එම ස්ථීර ආයතනය හෝ ස්ථාවර පදනම තිබෙන රාජායේ දී එම පොළිය උද්ගත වන ලෙස සැලකිය යුතු ය.

7. ගෙවන්නා සහ අර්ථලාභී හිමියා අතර හෝ ඔවුන් දෙදෙනා සහ වෙනත් යම් තැනැත්තෙකු අතර පවත්නා විශේෂ සම්බන්ධයක් නිසා, එය ගෙවනු ලබන ණය හිමිකම් සැලකිල්ලට ගනිමින්, ගෙවනු ලබන පොළී පුමාණය, එවැනි සම්බන්ධයක් නොමැති අවස්ථාවක දී ගෙවන්නා සහ අර්ථලාභී හිමිකම් ඇති තැනැත්තා විසින් එකඟ විය හැකිව තිබුණු පුමාණය ඉක්මවන්නේ නම්, කුමන හේතුවක් මත වුවද මෙම වගන්තියේ විධිවිධාන බල පැවැත්විය යුත්තේ අවසානයට සඳහන් කළ පුමාණයට පමණී. එවැනි අවස්ථාවක, ගෙවීම් වල අතිරික්ත කොටස, මෙම ගිවිසුමේ අනෙක් විධිවිධාන සුදුසු පරිදි සැලකිල්ලට ගනිමින් ඒ ඒ ගිවිසුම්කාර රාජායේ නීතියට අනුව තවදුරටත් බදුවලට යටත් කළ යුතු ය.

8. පොළිය ගෙවනු ලබන ණය හිමිකම ඇති කිරීම හෝ පවරා දීම මගින් මෙම වගන්තියේ වාසි ලබා ගැනීම, එසේ ඇති කිරීම හෝ පවරා දීම සඳහා සම්බන්ධ යම් පුද්ගලයෙකුගේ පුධාන පරමාර්ථය හෝ පුධාන පරමාර්ථ අතුරින් එකක් වන්නේ නම්, එහිදී මෙම වගන්තියෙහි විධිවිධාන අදාල නොවේ.

12 වැනි වගන්තිය

රාජා භාග

- 1. ගිවිසුම්කාර රාජායක උද්ගත වන සහ අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාසිකයෙකු වෙත ගෙවන රාජා භාග, ඒ අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ දී බද්දට යටත් කළ හැකි ය.
- 2. කෙසේ වෙතත්, එම රාජා භාග, ඒවා උද්ගත වන ගිවිසුම්කාර රාජායේදී ද, එම ගිවිසුම්කාර රාජායේ නීතියට අනුව බද්දට යටත් කළ හැකි වේ. එහෙත් රාජා භාගවල අර්ථලාභී හිමිකරු අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාසිකයකු වන්නේ නම්, එසේ අය කෙරෙන බද්ද එම රාජා භාගවල දළ පුමාණයෙන් සියයට 10 නොඉක්මවිය යුතු ය.
- 3. මෙම වගන්තියේ යොදා ඇති පරිදි "රාජා භාග" යන පදයෙන් පරිගණක මෘදුකාංග, සිනමා රූපක චිතුපට හෝ ගුවන් විදුලි හෝ රූපවාහිනී විකාශනය සඳහා යොදා ගන්නා පටල, හඬ පටි ඇතුළු කිසියම් සාහිතාාමය, කලාත්මක හෝ විදාහත්මක කෘතියක පුකාශන අයිතියක්, පේටන්ට් බලපතුයක්, වෙළෙඳ ලකුණක්, මෝස්තරයක් හෝ ආදර්ශකයක්, පිඹුරක්, රහසා වට්ටෝරුවක් හෝ කියාවලියක් පාවිච්චි කිරීමට හෝ පාවිච්චි කිරීමේ අයිතිය සඳහා හෝ කාර්මික, වාණිජමය හෝ විදාහත්මක උපකරණ හෝ කාර්මික, වාණිජමය හෝ විදාහත්මක අත්දැකීමක් සම්බන්ධ තොරතුරු, පාවිච්චි කිරීමට හෝ පාවිච්චි කිරීමේ අයිතිය සඳහා පුතිෂ්ඨාවක් වශයෙන් ලැබුණු ඕනෑම වර්ගයක ගෙවීම් අදහස් කෙරේ.
- 4. රාජා භාගවල අර්ථලාභී හිමිකරු ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසිකයකුව, රාජා භාග උද්ගත වන අතෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේදී එහි පිහිටි ස්ථීර ආයතනයක් මගින් වාාපාරයක් කරගෙන යන අවස්ථාවක හෝ එම අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ පිහිටි ස්ථාවර පදනමක් මගින් ස්වාධීන පුද්ගලික සේවා සිදු කරනු ලබන අවස්ථාවක සහ රාජා භාග ගෙවනු ලබන්නේ කවර අයිතිවාසිකමක් හෝ දේපළක් සම්බන්ධයෙන් ද, එම අයිතිවාසිකම හෝ දේපළ, එම ස්ථීර ආයතනය හෝ ස්ථාවර පදනම සමඟ කියාකරී ලෙස සම්බන්ධ වී ඇත්නම්, මෙම වගන්තියේ 1 වැනි සහ 2 වැනි ජේදවල විධිවිධාන අදාළ නොවිය යුතුය. එවැනි අවස්ථාවක දී, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, 7 වැනි වගන්තියේ හෝ 14 වැනි වගන්තියේ විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ය.
  - 5. (අ) රාජා භාග ගෙවන්නා එම රාජායේම, දේශපාලන උප කොට්ඨාශයක්, පුාදේශීය බල මණ්ඩලයක් හෝ එම රාජායේ වාසිකයෙකු වන කල්හි, රාජා භාග එම ගිවිසුම්කාර රාජායේ උද්ගත වන ලෙස සැලකිය යුතුය. කෙසේ වෙතත් රාජා භාග ගෙවන්නා වූ තැනැත්තා ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසිකයෙකු වූව ද, නොවූ ව ද, රාජා භාග ගෙවීමේ වගකීම හා බැඳුනු ස්ථිර ආයතනයක් හෝ ස්ථාවර පදනමක් ගිවිසුම්කාර රාජායක ඔහු සතුව තිබේ නම්, සහ එම රාජා භාග එම ස්ථිර ආයතනය හෝ ස්ථාවර පදනම විසින් දරනු ලබන්නේ නම්, එවිට ස්ථිර ආයතනය හෝ ස්ථාවර පදනම පිහිටි රාජයේදී එම රාජා භාග හෝ තාක්ෂණ සේවා ගාස්තු උද්ගත වන ලෙස සැලකිය යුතු ය.
    - (ආ) (අ) උප ඡේදය යටතේ එකදු ගිවිසුම්කාර රාජාායක හෝ රාජාා භාග උද්ගත නොවන සහ එක් ගිවිසුම්කාර රාජාායක රාජාා භාග භාවිතා කිරීම, භාවිතා කිරීමේ අයිතිය, අයිතිවාසිකම් හෝ දේපළට හා සපයනු ලබන සේවාවට සම්බන්ධ වන විට, එකී ගිවිසුම්කාර රාජාායේදී එම රාජාා භාග උද්ගත වන ලෙස සැලකිය හැක.

6. ගෙවන්නා සහ අර්ථලාභී හිමියා අතර හෝ ඔවුන් දෙදෙනාම සහ වෙනත් යම් තැනැත්තකු අතර පවත්තා විශේෂ සම්බන්ධතාවයක් නිසා, පාවිච්චිය, අයිතිවාසිකම හෝ තොරතුරු සැලකිල්ලට ගනිමින්, ගෙවනු ලබන රාජා භාග එවැනි සම්බන්ධතාවයක් නොමැති විට ගෙවන්නා සහ ලබන්නා විසින් එකඟවිය හැකිව තිබුණු පුමාණය ඉක්මවන විට, කුමන හේතුවක් මත වුවද මෙම වගන්තියේ විධිවිධාන අදාළ විය යුත්තේ අවසානයට සඳහන් පුමාණයට පමණි. මෙම ගිවිසුමේ අනෙක් විධිවිධානයන් කෙරෙහි නිසි සැලකිල්ලක් දක්වමින්, එම අවස්ථාවේදී, ගෙවීම්වල අතිරික්තය එක් හිවිසුම්කාර රාජායේ නීතියට අනුකූලව තවදුරටත් බද්දට යටත් විය යුතු ය.

7. රාජා භාග ගෙවනු ලබන අයිතිවාසිකම් ඇති කිරීම හෝ පවරා දීම මගින් මෙම වගන්තියෙන් වාසි ලබා ගැනීම ; එසේ ඇති කිරීම හෝ පවරා දීම සඳහා සම්බන්ධ වන යම් පුද්ගලයෙකුගේ පුධාන පරමාර්ථය හෝ පුධාන පරමාර්ථ අතුරින් එකක් වන්නේ නම් ; එහිදී මෙම වගන්තියෙහි විධිවිධාන අදාල නොවේ.

13 වැනි වගන්තිය

පුාග්ධන ලාභ

- 1. ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසිකයෙකු විසින්, මෙම ගිවිසුමෙහි 6 වැනි වගන්තියෙහි සඳහන් වූ ද, අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායෙහි පිහිටියා වූ ද, නිශ්චල දේපළ අන්සතු කිරීමෙන් උපයා ගන්නා ලද ලාභ, අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායෙහි දී බද්දට යටත් කළ හැකි ය.
- 2. ගිවිසුම්කාර රාජායක වාවසායකට අයත් අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායෙහි තිබෙන ස්ථීර ආයතනයක වාාපාර දේපළ වලින් කොටසක් වන චංචල දේපළ අන්සතු කිරීමෙන් හෝ ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසිකයෙකුට අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායෙහි තිබෙන ස්ථාවර පදනමකට අදාළව ස්වාධීන පුද්ගලික සේවා සැපයීම සඳහා පවතින චංචල දේපළ අන්සතු කිරීමෙන් ලැබෙන ලාභ, එම ස්ථීර ආයතනය (එය පමණක් හෝ සම්පූර්ණ වාවසාය සමඟ) හෝ එකී ස්ථාවර පදනම අන්සතු කිරීමෙන් ලැබෙන ලාභ ද ඇතුළුව, එම අනෙක් රාජායෙහි දී බද්දට යටත් කළ හැකි ය.
- 3. ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසිකයෙකු විසින් අන්තර් ජාතික ගමනා ගමනයෙහි යොදවන ලද නැව් හෝ ගුවන් යානා, එවැනි නැව් හෝ ගුවන් යානා මෙහෙයවීමට අදාළ චංචල දේපළ, අන්සතු කිරීමෙන් ලබන ලාභ, බද්දට යටත් කළ හැක්කේ එම රාජායේදී පමණි.
- 4. සමාගමක පුාග්ධන ස්කන්ධ කොටස් අන්සතු කිරීමෙන් ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසිකයෙකු විසින් ලබා ගන්නා, ගිවිසුම්කාර රාජායක පිහිටි නිශ්චල දේපළවලින් සෘජුව හෝ වකුව පුධාන වශයෙන්ම ලැබෙන්නාවූ, ලාභ එම ගිවිසුම්කාර රාජායේ දී බද්දට යටත් කළ හැකි ය.
- 5. 4 වැනි ජේදයේ සඳහන් නොවූ ; සමාගමක කොටස්වලින් 25% හෝ වැඩි පුමාණයක් නියෝජනය වන ; සමාගමක ස්කන්ධ සහ කොටස් අන්සතු කිරීමෙන් ලැබෙන ලාභය, ඒවා නිකුත් කරනු ලැබ ඇති ගිවිසුම්කාර රාජායේදී පමණක් බද්දට යටත් කළ හැකි ය.
- 6. ඉහත ජේදවල සඳහන් ඒවා හැර වෙනත් ඕනෑම දේපළක් අන්සතු කිරීමෙන් ලැබෙන ලාභ එසේ අන්සතු කරන්නා වාසිකයකු වන ගිවිසුම්කාර රාජායේ දී පමණක් බද්දට යටත් කළ යුතු ය.
- 7. "අන්සතු කිරීම" යන්නට දේපළ විකිණීම, හුවමාරුව, මාරු කිරීම හෝ දේපළ අත්හැර දැමීම හෝ එහි පවතින යම් අයිතියක් නිවාරණය කිරීම හෝ අදාල ගිවිසුම්කාර රාජායන්හි බල පවත්නා ඕනෑම නීතියක් යටතේ අනිවාර්යෙන් අත්පත් කර ගැනීම අදහස් කෙරේ.

14 වැනි වගන්තිය

ස්වාධීන පෞද්ගලික සේවා

- 1. අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ දී ද බද්දට යටත් කළ හැකි පහත සඳහන් අවස්ථාවලදී හැර, වෘත්තීය සේවා හෝ සමාන ස්වභාවයේ වෙනත් ස්වාධීන කි්යාකාරකම් වෙනුවෙන් ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසික පුද්ගලයෙකු විසින් ලබන ආදායම, එම රාජායේ දී පමණක් බද්දට යටත් කළ යුතු ය.
  - (අ) තම කටයුතු ඉටුකර ගැනීම සඳහා අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ ස්ථාවර පදනමක් නිරන්තරව ඔහුට ඇති කල්හි, එම ස්ථාවර පදනම සඳහා ආරෝපණය කළ හැකි ආදායම අනෙක් රාජායේ බද්දට යටත් කළ හැකි ය.
  - (ආ) මාස 12 ක කාල පරිච්ජේදයක් තුළදී එකතුව දින 183 ක් ඉක්මවන කාල පරිච්ජේදයක් හෝ කාල පරිච්ජේදයන් තුළ අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ ගත කරන විට එම අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ දී සිය කටයුතුවලින් ලබන ආදායම පමණක් එම ගිවිසුම්කාර රාජායේදී බද්දට යටත් කළ හැකි ය.

2. "වෘත්තීය සේවා" යන පදයට ස්වාධීන, විදහත්මක, සාහිතාමය, කලාත්මක, අධභාපනික හෝ ඉගැන්වීමේ කි්යාකාරකම් මෙන්ම වෛදහවරුන්ගේ, නීතිඥයින්ගේ, ඉංජිනේරුවරුන්ගේ, ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පීන්ගේ, දන්ත වෛදහවරුන්ගේ සහ ගණකාධිකාරිවරුන්ගේ ස්වාධීන කි්යාකාරකම් ද විශේෂයෙන් ඇතුළත් වේ.

15 වැනි වගන්තිය

පරායත්ත පෞද්ගලික සේවා

- 1. මෙම ගිවිසුමෙහි 16, 18, 19, හා 20 වැනි වගන්ති වල විධිවිධානයන්ට යටත්ව, ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසිකයෙකු සේවා නියුක්තියක් වෙනුවෙන් උපයන වැටුප්, වේතන සහ එවැනි වෙනත් පාරිශුම්කයන්, එකී සේවා නියුක්තියෙහි යෙදෙන්නේ අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායෙහි නොවන්නේ නම් එකී රාජායෙහි දී පමණක් බද්දට යටත් විය යුතු ය. එසේ සේවා නියුක්තියෙහි යෙදෙන්නේ නම්, එම සේවා නියුක්තියෙන් උපයන ලද පාරිශුමික එකී අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායෙහි දී බද්දට යටත් කළ හැකි ය.
- 2. මෙම වගන්තියෙහි 1 වැනි ජේදයේ විධිවිධානයන්හි කුමක් සඳහන් වුවද, ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසිකයෙකු විසින් අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායෙහි යෙදෙන සේවා නියුක්තියක් සම්බන්ධයෙන් උපයනු ලබන පාරිශුමිකය,
  - (අ) එම පාරිශුමිකය ලබන්නා අදාළ මූලා වර්ෂයෙන් ආරම්භ වන හෝ අවසන් වන ඕනෑම දොළොස් මාසයක කාල පරිච්ජේදයක් තුළ එකතුව දින 183 කට නොවැඩි කාල පරිච්ජේදයක් හෝ කාල පරිච්ජේදයන් එම අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායෙහි සිටින්නේ නම් ; සහ
  - (ආ) එම පාරිශුමිකය, එකී අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාසිකයෙකු නොවන සේවා යෝජකයෙකු විසින් හෝ වෙනුවෙන් ගෙවනු ලබන්නේ නම් ; සහ
  - (ඇ) එම පාරිශුමිකය සේවා යෝජකයාට, එකී අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ ඇති ස්ථිර ආයතනයකින් හෝ ස්ථාවර පදනමකින් දරනු නොලබන්නේ නම්,

එකී පළමුව සඳහන් කළ රාජායේ දී පමණක් බද්දට යටත් විය යුතු ය.

3. මෙම වගන්තියේ පූර්ව විධිවිධානයන්හි කුමක් සඳහන් වුවද, ගිවිසුම්කාර රාජායක වෘවසායක් විසින් ජාතාෘන්තර ගමනාගමනයෙහි ලා මෙහෙයවනු ලබන නැවක් හෝ ගුවන් යානයක් තුළ කරනු ලබන සේවා නියුක්තියක් සම්බන්ධයෙන් උපයනු ලබන පාරිශුමිකය, එම ගුවන් යානය හෝ නැව මෙහෙයවනු ලබන වාවසාය වාසික වන ගිවිසුම්කාර රාජායෙහි දී පමණක් බද්දට යටත් කළ යුතු ය.

16 වැනි වගන්තිය

අධාක්ෂවරුන්ගේ ගාස්තු

- 1. ගිවිසුම්කාර රාජාායක වාසිකයකු විසින්, අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාසික වන සමාගමක අධාාක්ෂ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු වශයෙන් හෝ වෙනත් ඒ හා සමාන තත්ත්වක් දැරීමෙන් උපයන අධාාක්ෂ ගාස්තු හා ඊට සමාන ගෙවීම් එම අනෙක් රාජායේ දී බද්දට යටත් කළ හැකි ය.
- 2. අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාසිකයෙකු වන සමාගමක ඉහළ කළමනාකරණ තත්ත්වයේ නිලධාරියෙකු වශයෙන් ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසිකයෙකු විසින් ලබන වැටුප්, වේතන සහ ඒ හා සමාන වෙනත් පාරිශුමික එකී අනෙකුත් රාජායේදී බද්දට යටත් කළ හැකි ය.

17 වැනි වගන්තිය

කලා ශිල්පීන් සහ කීඩකයන්

1. මෙම ගිවිසුමෙහි 14 වැනි සහ 15 වැනි වගන්තිවල විධිවිධානයන්හි කුමක් සඳහන් වූවද, ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසිකයෙකු නාටා, චලන චිතුපට, ගුවන් විදුලි හෝ රූපවාහිනී ශිල්පියකු වැනි කලා ශිල්පියෙකු හෝ සංගීතඥයකු හෝ කීඩකයකු වශයෙන් ස්වකීය පෞද්ගලික කියාකාරකම්වල අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ දී නිරත වීමෙන් උපයනු ලබන ආදායම, එම අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ දී බද්දට යටත් කළ හැකි ය.

- 2. කලා ශිල්පියෙකු හෝ කීඩකයකු විසින් එබඳු ස්වකීය පෞද්ගලික කටයුතු වල නිරතවීම සම්බන්ධයෙන් වන ආදායම, එම කලා ශිල්පියාටම හෝ කීඩකයාටම නොව, වෙනත් තැනැත්තෙකුට උපචිත වන අවස්ථාවකදී, එම ආදායම, මෙම ගිවිසුමෙහි 7 වැනි, 14 වැනි සහ 15 වැනි වගන්තිවල කුමක් සඳහන් වුවද, කලා ශිල්පියාගේ හෝ කීඩකයාගේ කටයුතු කියාත්මක වන ගිවිසුම්කාර රාජායේ දී බද්දට යටත් කළ හැකි ය.
- 3. 1 වැනි සහ 2 වැනි ඡේදයන්හි විධිවිධානවල කුමක් සඳහන් වුව ද, 1 වැනි ඡේදයෙහි සඳහන් කි්යාකාරකම්වලින් උද්ගත වන ආදායම ගිවිසුම්කාර රාජායන් අතර පවතින සංස්කෘතික ගිවිසුමක් හෝ වැඩ පිළිවෙලක් යටතේ සිදු වූවක් වන විට සහ එම සංචාරය සඳහා ආධාර පූර්ණ හෝ පුමාණවත් වශයෙන් ගිවිසුම්කාර රාජායන් අතුරින් එකක හෝ එහි පළාත් පාලන ආයතනයක් හෝ රාජා ආයතනයක් හෝ ලබා දී ඇති විට එම කි්යාකාරකම් සිදුවන ගිවිසුම්කාර රාජායේදී බද්දෙන් නිදහස් කළ යුතු ය.

විශුාම වැටුප්

- 1. මෙම ගිවිසුමෙහි 19 වැනි වගන්තියේ 2 වැනි ජේදයේ විධිවිධානයන්ට යටත්ව, එක් ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසිකයෙකුට අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජාය තුළ ඔහුගේ පසුගිය සේවා නියුක්තිය හෝ සේවය සැලකිල්ලට ගෙන, එම අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායෙහි පුභවයක් මගින් විශුාම වැටුප් සහ ඊට සමාන පාරිශුමික ගෙවන අවස්ථාවක, එම විශුාම වැටුප් සහ ඒ හා සමාන පාරිශුමික එකී අනෙක් රාජායෙහි දී බද්දට යටත් කළ හැක.
- 2. මෙම වගන්තියෙහි 1 වැනි ඡේදයේ විධිවිධානයන්හි කුමක් සඳහන් වුව ද, ගිවිසුම්කාර රාජෳයක සමාජ ආරක්ෂණ පද්ධතියක් යටතේ ගෙවන ලද විශුාම වැටුප් සහ අනෙකුත් ගෙවීම් එම ගිවිසුම්කාර රාජෳයේදී පමණක් බද්දට යටත් කළ යුතු ය.

19 වැනි වගන්තිය

ආණ්ඩුවේ සේවය

- 1. (අ) ගිවිසුම්කාර රාජායක්, එහි දේශපාලන උප කොට්ඨාසයක් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක් විසින් එම රාජාය වෙත, දේශපාලන උප කොට්ඨාශය වෙත හෝ අධිකාරිය වෙත ඉටු කරන ලද සේවාවන් සම්බන්ධයෙන් යම් පුද්ගලයෙකු වෙත ගෙවනු ලබන විශුාම වැටුප් නොවන ; වැටුප්, වේතන සහ වෙතත් සමාන පාරිශුමික එම රාජායේදී පමණක් බද්දට යටත් කළ යුතු ය.
  - (ආ) කෙසේ වුවද, එම සේවාවන් ඉටු කරන ලද්දේ අනෙක් රාජායෙහි දී නම් සහ එකී පුද්ගලයා :
    - (i) එම අනෙක් රාජායේ ජාතිකයෙකු වන ; හෝ
    - (ii) හුදෙක් එම සේවාවන් ඉටු කිරීමේ කාර්යය සඳහා එම අනෙක් රාජායේ වාසිකයෙකු බවට පත් වූ නැතැත්තෙකු නොවන ;
- එම රාජායේ වාසිකයෙකු වන්නේ නම්, එවැනි වැටුප්, වේතන හා වෙනත් සමාන පාරිශුමිකයන් අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායෙහි දී පමණක් බද්දට යටත් කළ යුතු ය.
- 2. (අ) ගිවිසුම්කාර රාජ‍යයක් හෝ එහි දේශපාලන උප කොට්ඨාසයක් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක් හෝ ඒවායින් ඇති කරන ලද අරමුදල්වලින් එම ගිවිසුම්කාර රාජ‍යය වෙත දේශපාලන උප කොට්ඨාශය වෙත හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක් වෙත ඉටු කරන ලද සේවාවන් සම්බන්ධයෙන් යම් පුද්ගලයෙකු වෙත ගෙවනු ලබන යම් විශ්‍රාම වැටුපක් එම රාජ‍යයෙහි දී පමණක් බද්දට යටත් කළ යුතු ය.
  - (ආ) කෙසේ වුවද, එවැනි තැතැත්තෙකු අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාසිකයෙකු සහ ජාතිකයකු වන්නේ නම් එවැනි විශාම වැටප් අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායෙහි දී පමණක් බද්දට යටත් කළ යුතු ය.
- 3. ගිවිසුම්කාර රාජායක් එහි දේශපාලන උප කොට්ඨාසයක් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක් විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන වාාපාරයක් සම්බන්ධයෙන් ඉටු කරන ලද සේවාවන්ට අදාළ වන වැටුප්, වේතන හා වෙනත් සමාන පාරිශුමිකයන් සහ විශුාම වැටුප් සම්බන්ධයෙන් 15, 16, 17 සහ 18 යන වගන්තිවල විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ය.

ගුරුවරුන් සහ පර්යේෂකයන්

- 1. අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායට පැමිණීමට පූර්වාසන්නයෙහි, ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසික වූ හෝ වන මහාචාර්යවරයෙකු, ගුරුවරයෙකු හෝ පර්යේෂකයෙකු, ඉගැන්වීම හෝ පර්යේෂණ පැවැත්වීම හෝ එම කාර්යයන් දෙකම සඳහා එම අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ විශ්ව විදාහලයක, විදාහලයක හෝ වෙනත් සමාන අනුමත ආයතනයක එවැනි ඉගැන්වීම හෝ පර්යේෂණ පැවැත්වීම වෙනුවෙන් ලබන ඕනෑම පාර්ශුම්කයක්, එම අනෙක් රාජායට, ඔහු/ඇය පැමිණි දින සිට වසර තුනක් නොඉක්මවන කාල පරිච්ජේදයක් සඳහා එකී අනෙක් රාජායේ දී බද්දෙන් නිදහස් විය යුතු ය.
- 2. යම් තැනැත්තෙකු විසින් සිදු කරනු ලබන පර්යේෂණ මූලික වශයෙන් වෙනත් පෞද්ගලික තැනැත්තෙකුගේ හෝ තැනැත්තන්ගේ යහපත සඳහා නොව පොදු යහපත සඳහා වන්නේ නම් පමණක් එවැනි පර්යේෂණවලින් ලැබෙන ආදායම සම්බන්ධයෙන් මෙම වගන්තියෙහි විධිවිධාන අදාල වේ.

21 වැනි වගන්තිය

ශිෂායන් සහ අභාාසලාභීන්

- 1. ගිවිසුම්කාර රාජායන්ගෙන් එකකට පැමිණීමට පූර්වාසන්නයෙහි අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාසිකයෙකු වූ හෝ වාසිකයෙකු වන, ස්වකීය අධාාපනය හෝ පුහුණුව යන කාර්යයන් සඳහා පමණක් පළමුව සඳහන් ගිවිසුම්කාර රාජායෙහි සිටින ශිෂායෙකු, ආධුනිකයෙකු හෝ වාාපාර අභාාසලාභියෙකු ; ස්වකීය නඩත්තුව, අධාාපනය හෝ පුහුණුව සම්බන්ධ කාර්යයන් සඳහා ලැබූ ගෙවීම්, එම පළමු සඳහන් රාජායෙන් පරිබාහිරව ඇති පුභවයන්ගෙන් සිදු කරන්නේ නම් එම පළමු සඳහන් රාජායෙන් දී බද්දෙන් නිදහස් විය යුතු ය.
- 2. එක් ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසිකයෙක් අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ තාවකාලිකව සිටින විට සහ ඔහු පළමුව සඳහන් කරන ලද රාජායෙහි වාසිකයෙකු හෝ සේවා නියුක්තිකයෙකු හෝ එවැනි වාසිකයෙකු සමග කොන්තුාත්තුවකට සම්බන්ධව සිටින තැනැත්තෙකු වන විට හෝ අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජාය මගින් හෝ ජාතාන්තර සංවිධානයක් මගින් අනුගුහය ලබා දෙන වැඩ සටහනකට සහභාගී වන්නන්,
  - (අ) පළමුව සඳහන් ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාසිකයෙකු හෝ එවැනි වාසිකයෙකුට සම්බන්ධතාවයක් සහිත පුද්ගයෙකු හැර වෙනත් පුද්ගලයෙකු වෙතින් තාක්ෂණික විශේෂඥ හෝ වාාපාරික අත්දැකීම් ගුහණය කර ගැනිම ; හෝ.
  - (ආ) අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ විශ්ව විදාහලයක හෝ වෙනත් පිළිගත් අධාාපන ආයතනයක අධාාපනය ලැබීමේ නියුක්ත වීම.

යන කරුණු මූලික අරමුණුකොට ඒ සඳහා සහභාගී වන විට එකී පුද්ගලයෙකු පෞද්ගලික සේවාවන්ගෙන් ලබන ආදායම වසකරට නොවැඩි කාලයක් සඳහා අනෙක් රාජායේදී බද්දෙන් නිදහස් විය යුතු ය.

22 වැනි වගන්තිය

වෙනත් ආදායම්

- 1. මෙම ගිවිසුමෙහි පූර්ව වගන්තිවල සඳහන් නොවන ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසිකයෙකුට ආර්ථලාභී ලෙස හිමිව ඇති ආදායම් අයිතම එම ගිවිසුම්කාර රාජායේදී බද්දට යටත් කළ හැක්කේ එම ආදායම අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායන් තුළ පිහිටි පුභවයන්ගෙන් උද්ගත නොවන්නේ නම් පමණක් වන අතර එකී ආදායම් අයිතම අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේදී ද බද්දට යටත් කළ හැකි ය.
- 2. ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසිකයෙකු වෙමින්, අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ පිහිටි ස්ථිර ආයතනයක් මගින් එකී රාජායේ වනපාරයක් පවත්වාගෙන යයි නම් හෝ එම අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ පිහිටි ස්ථාවර පදනමක් මගින් එම අනෙක් රාජායේ ස්වාධීන පෞද්ගලික සේවාවක් ඉටු කරයි නම් සහ ආදායම ගෙවනු ලබන අයිතිවාසිකම හෝ දේපළ ඉහත සඳහන් ස්ථිර ආයතනයට හෝ ස්ථාවර පදනමට එලදායී ලෙස සම්බන්ධ වී ඇති නම්, 6 වැනි වගන්තියේ 2 ජේදයේ අර්ථ දක්වා ඇති පරිදි නිශ්චල දේපළවලින් ලැබෙන ආදායම, නොවන ආදායමට මෙම වගන්තියෙහි 1 ඡේදයේ විධිවිධාන අදාල නොවේ. එබදු අවස්ථාවන්හිදී 7 වැනි වගන්තියේ හෝ 14 වැනි වගන්තියේ විධිවිධාන, අවස්ථාවෝචිත පරිදි අදාළ විය යුත්තේ ය.
- 3. ආදායම ගෙවනු ලන අයිතිවාසිකම් ඇති කිරීම හෝ පවරා දීම මගින් මෙම වගන්තියෙන් වාසි ලබා ගැනීම ; එසේ ඇති කිරීම හෝ පවරා දීම සඳහා සම්බන්ධ යම් පුද්ගලයෙකුගේ පුධාන පරමාර්ථය හෝ පුධාන පරමාර්ථ අතුරින් එකක් වන්නේ නම් ; එහිදී මෙම වගන්තියෙහි විධිවාධාන අදාල නොවේ.

ද්වත්ව බදුකරණය ඉවත් කිරීම

- 1. පලස්තීනයේ වාසිකයෙකු මෙම ගිවිසුමේ විධිවිධානවලට අනුකූලව, ශී ලංකාවේදී ආදායමක් උපයන විට, එම ආදායම ශී ලංකාවේදී බද්දට යටත් කළ හැකි අතර, එම ආදායම මත ශී ලංකාවේදී ගෙවිය යුතු බදු පුමාණය එම වාසිකයාට එකී ආදායම මත පලස්තීනයේදී පනවනු ලබන බදු පුමාණය සඳහා බදු බැරක් ලෙස ඉඩ දිය යුතු ය. කෙසේ වුව ද, එම බදු බැර එකී ආදායමට ආරෝපනය කළ හැකි පලස්තීන බද්දෙහි කොටස නොඉක්මවිය යුතු ය.
- 2. ශී ලංකාවේ වාසිකයෙකු මෙම ගිවිසුමේ විධිවිධානවලට අනුකූලව පලස්තිනයේදී ආදායමක් උපයයන විට, එම ආදායම පලස්තීනයේදී බද්දට යටත් කළ හැකි අතර, එම ආදායම මත පලස්තීනයේදී ගෙවිය යුතු බදු පුමාණය එම වාසිකයාට එකි ආදායම මත ශී ලංකාවේදී පනවනු ලබන බදු පුමාණය සඳහා බදු බැරක් ලෙස ඉඩ දිය යුතු ය. කෙසේ වුවද, එම බදු බැර එකී ආදායමට ආරෝපනය කළ හැකි ශී ලංකා බද්දෙහි කොටස නොඉක්මවිය යුතු ය.
- 3. මෙම ගිවිසුමේ ඕනෑම විධිවිධායකට අනුකූලව ගිවිසුම්කාර රාජායක වාසිකයෙකු විසින් උපයනු ලබන ආදායම එකී රාජායේ දී බද්දෙන් නිදහස් වන අවස්ථාවක එම රාජාය එවැනි වාසිකයෙකුගේ ඉතිරි ආදායම මත බදු ගණනය කිරීමේදී එසේ නිදහස් කරන ලද ආදායම සැළකිල්ලට ගත යුතු වේ.

24 වැනි වගන්තිය

වෙනස් ලෙස නොසැලකීම

- 1. එක් ගිවිසුම්කාර රාජායක රට වැසියන් අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ දී, වාසිකභාවය පිළිබඳව විශේෂිතව සමාන තත්ත්වයන් යටතේ එම අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ රටවැසියන් කෙරෙහි බල පවත්නා යම් බදුකරණයකට හෝ සම්බන්ධිත අවශාතාවයකට වඩා වෙනස් වූ හෝ දුෂ්කර වූ බදුකරණයකට හෝ අවශාතාවයකට යටත් නොකරනු ලැබිය යුතු ය. (1 වැනි වගන්තියේ විධිවිධාන නොතකා ගිවිසුම්කාර රාජායන් එකක හෝ දෙකෙහිම වාසිකයන් නොවන තැනැත්තන්ටද මෙම විධිවිධාන අදාල විය යුතු ය.)
- 2. එක් ගිවිසුම්කාර රාජායක වාවසායක් සතු අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ ඇති ස්ථිර ආයතනයක් මත, එම කටයුතු වලම නියැලෙන අනෙක් රාජායේ වාවසායන් සම්බන්ධයෙන් වන බදුකරණයට වඩා අවාසි සහගත වන පරිදි එකී අනෙක් රාජායේදී බදු අය නොකළ යුතු ය. එක් ගිවිසුම්කාර රාජායක් විසින් සිය වාසිකයන්ට සිවිල් තත්ත්වය හෝ පවුලේ වගකීම් හේතු කොටගෙන බදු කාර්යය සඳහා දෙනු ලබන පෞද්ගලික දීමනා, සහන සහ අඩු කිරීම්, අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාසිකයන්ට ලබා දීමට මෙම විධිවිධානය බැඳී ඇතැයි යනුවෙන් තේරුම් නොගත යුතු ය.
- 3. ගිවිසුම්කාර රාජායක වෘවසායන්හි පුාග්ධනය සම්පූර්ණයෙන්ම හෝ ඉන් කොටසක් වශයෙන් අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ වාසිකයෙකු හෝ වාසිකයන් වැඩි දෙනෙකු විසින් සෘජුවම හෝ වකුාකාරයෙන් අයත් කර ගෙන සිටින කල්හි හෝ පාලනය කරනු ලබන කල්හි, එකී පළමුව සඳහන් රාජායේ එබඳු වෙනත් වාවසායන් යටත්වන හෝ යටත් කළ හැකි වන බදුවලට හෝ ඒ හා සම්බන්ධ වෙනත් අවශාතාවයන්ට වඩා වෙනස් වූ හෝ ඉසිලීමට වඩා දුෂ්කර වූ කිසිදු බද්දකට හෝ ඒ හා සම්බන්ධ වෙනත් අවශාතාවයන්ට එකී පළමුව සඳහන් රාජායෙහිදී යටත් කරනු නොලැබිය යුතු ය.
  - 4. මෙම ගිවිසුමෙහි "බදුකරණය" යන පදයෙන් මෙම ගිවිසුමට විෂය වන්නා වූ බදු අදහස් කෙරේ.

25 වැනි වගන්තිය

අනෙහානහ එකඟත්ව කිුියාපිළිවෙළ

1. ගිවිසුම්කාර රාජායන් දෙකෙන් එකක හෝ දෙකෙහිම කිුයාවන්හි පුනිඵලයක් වශයෙන් මෙම ගිවිසුමේ විධිවිධානයන්ට අනුකූල නොවන අයුරින් තමා බදුකරණයට පාතුවන්නේ යයි හෝ එසේ පාතුවී ඇතැයි යම් ගිවිසුම්කාර රාජායක තැනැත්තෙකු සලකන අවස්ථාවක, එකී රාජායන්හි අභාන්තර නීති මගින් සලසා ඇති විධිවිධානයන් නොසලකා ඔහු වාසිකයකු වන ගිවිසුම්කාර රාජායේ නිසි බලධරයා වෙත හෝ ඔහුගේ විෂය 24 වැනි වගන්තියේ 1 වැනි ඡේදය යටතට පත්වේ නම්, ඔහු රටවැසියෙකු වන රාජායේ නිසි බලධරයා වෙත කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට ඔහුට හැකිය. මෙම ගිවිසුමෙහි විධිවිධානවලට අනුකූල නොවන බදුකරණය පුතිඵලයක් වීමට හේතුවන කිුයාව පිළිබඳ පුථම දැන්වීමෙන් වර්ෂ තුනක් ඇතුළත එකී කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම කළ යුතු ය.

- 2. විරෝධතාවය යුක්ති සහගත යයි නිසි බලධරයාට පෙනී යන්නේ නම් සහ තනිව යෝගා විසඳුමක් කරා එළඹීමට ඔහු අපොහොසත් වන්නේ නම්, මෙම ගිවිසුමට අනුකූල නොවන බදුකරණය වළක්වාලීමේ අදහසින්, අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ නිසි බලධරයා සමඟ අනොහනා එකඟත්වයෙන් තත්ත්වය නිරාකරණය කර ගැනීමට ඔහු උත්සාහ කළ යුතු ය.
- 3. මෙම ගිවිසුම අර්ථ නිරූපණය කිරීම හෝ අදාළ කිරීම සම්බන්ධයෙන් යම් දුෂ්කරතාවයක් හෝ සැකයක් පැන නගී නම් ඒවා අනොහනා එකඟත්වයෙන් නිරාකරණය කර ගැනීමට ගිවිසුම්කාර රාජාවල නිසි බලධාරීන් උත්සහා කළ යුතු ය. මෙම ගිවිසුමෙහි විධිවිධාන සලසා නොමැති අවස්ථාවන්හිදී ද ද්විත්ව බදුකරණය ඉවත් කිරීම සඳහා ඔවුන් සාමූහිකව සාකච්ඡා කළ යුතු ය.
- 4. පෙරාතු ඡේදවල අර්ථ සම්බන්ධයෙන් එකඟතාවයකට එළඹීමේ කාර්යය සඳහා ගිවිසුම්කාර රාජාවල නිසි බලධාරීන්ට කෙළින්ම එකිනෙකා අතර අදහස් හුවමාරු කරගත හැකිය. මෙම වගන්තියේ සඳහන් අනොහනා එකඟතා කියා පරිපාටිය කියාත්මක කිරීම සඳහා නිසි බලධාරීන්ට උපදේශකයන් හරහා, සුදුසු ද්විපාර්ශික කියා පරිපාටින්, කොන්දේසි, විධි කුම සහ ශිල්ප කුම උපදෙස් ලබා ගැනීමෙන් වැඩි දියුණු කළ යුතු ය.

තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීම

- 1. මෙම ගිවිසුමෙහි විධිවිධානයන් සහ ගිවිසුමෙන් ආවරණය වන බදුවලට අදාළව ගිවිසුම්කාර රාජායන්හි පවතින දේශීය නීති, එකී නීති යටතේ කෙරෙන බදුකරණය මෙම ගිවිසුම පුතිවිරුද්ධ නොවන තාක් දුරට කියාත්මක කිරීම සඳහා මෙන්ම එම බදු සම්බන්ධයෙන් වූ බදු ගෙවීම මග හැරීම වැළකීම සඳහාත් අවශා වන තොරතුරු ගිවිසුම්කාර රාජායන්ගේ නිසි බලධාරීන් විසින් හුවමාරු කර ගතු යුතු ය. තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීම 1 වැනි වගන්තියෙන් සීමා නොවේ. ගිවිසුම්කාර රාජායන් විසින් හුවමාරු කර ගනු ලබන යම් තොරතුරක් එම රාජායේ දේශීය නීති යටතේ ලබා ගත් තොරතුරු රහසා සේ සලකන ආකාරයටම රහසා සේ සැලකිය යුතු අතර, එම තොරතුරු මෙම ගිවිසුමට විෂය වන බදු තක්සේරු කිරීම හා රැස් කිරීම, එම බදු හා අදාල බලාත්මක කිරීමක් හෝ ඒ සම්බන්ධයෙන් නඩු පැවරීමක් හෝ එම බදු සම්බන්ධ වන අභියාචනයන් නිර්ණය කිරීම හා සම්බන්ධ වූ තැනැත්තන් හෝ බලධරයන්ට (උසාවි හා පරිපාලන මණ්ඩල ද ඇතුළුව) පමණක් හෙලිදරව් කළ යුතු වේ. එවැනි තැනැත්තන් හෝ බලධාරීන් එකී කාර්යයන් සඳහා පමණක්ම එම තොරතුරු යොදා ගත යුතු නමුත්, පුසිද්ධ උසාවි කටයුතු වලදී හෝ අධිකරණ තීන්දුවලදී එම තොරතුරු හෙළි කළ හැකි ය.
- 2. 1 වැනි ඡේදයේ විධිවිධාන මගින් ගිවිසුම්කාර රාජායන් මත පහත සඳහන් බැඳීම් පනවන්නේ යැයි කිසිදු අවස්ථාකදී අදහස් නොකළ යුතු ය.
  - (අ) එම ගිවිසුම්කාර, රාජායේ හෝ අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ නීති හෝ පරිපාලනමය භාවිතයන් සමඟ වෙනස් වන ආකාරයට පරිපාලනමය විධිවිධාන යොදා ගැනීම ;
  - (ආ) එම ගිවිසුම්කාර රාජායේ හෝ අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ නීති යටතේ හෝ සාමානා පරිපාලන කිුයාවලියේදී ලබාගත නොහැකි විස්තර සැපයීම ;
  - (ඇ) යම් වෙළඳ, වාාපාරික, කාර්මික, වාණිජ හෝ වෘත්තීය රහසක් හෝ වෙළෙඳ කිුයාවලියක් හෝ තොරතුරක් එළිදරව් කරන තොරතුරක් හෝ එසේ එළිදරව් කිරීම රජයේ පුතිපත්තියට පටහැනි වන යම් තොරතුරක් සැපයීම.

27 වැනි වගන්තිය

රාජා තාන්තුික දූත මණ්ඩල සාමාජිකයන් සහ කොන්සල් තනතුරු

ජාතාන්තර නීතිය පිළිබඳ පොදු නීති රීති යටතේ හෝ විශේෂ ගිවිසුම්වල විධිවිධාන යටතේ රාජා තාන්තික දූත මණ්ඩල සාමාජිකයන්ට හෝ කොන්සල් තනතුරුවලට අයත් මුලා වරපුසාද කෙරෙහි මෙම ගිවිසුමේ කිසිවක් බල නොපෑ යුතු ය.

28 වැනි වගන්තිය

බදු රැස්කිරීමේදී සහාය

1. ආදායම් හිමිකම් රැස්කිරීමේදී ගිවිසුම්කාර රාජායන් එකිනෙකට සහාය දැක්විය යුතුය. මෙම ගිවිසුමෙහි 1 වැනි සහ 2 වැනි වගන්ති මගින් මෙම සහාය සිමා කිරීමක් සිදු නොකරයි. මෙම වගන්තිය අදාළ කර ගන්නා ආකාරය ගිවිසුම්කාර රාජාවල නිසි බලධාරීන් විසින් අනොහනා එකඟතාවය මත තීන්දු කරනු ඇත.

- 2. මෙම වගන්තියෙහි යොදා ඇති ආකාරයට "ආදායම් හිමිකම" යනුවෙන් අදහස් වනුයේ ගිවිසුම්කාර රාජායක හෝ එහි දේශපාලන උපකොට්ඨාශයේ හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක් වෙනුවෙන් පනවා ඇති සෑම ආකාරයේම සහ විස්තරයක බදු සම්බන්ධයෙන් අයත් වන්නා වූ මුදල වන අතර, ඒ යටතේ වූ බදුකරණය මෙම ගිවිසුම හෝ ගිවිසුම්කාර රාජා පාර්ශවයන් වන්නා වූ ඕනෑම නීතාානුකූල ලේඛනයකට මෙන්ම එකී මුදලකට අදාලව, පොළිය පරිපාලන දණ්ඩන සහ රැස්කිරීමේ හෝ සුරැකීමේ පිරිවැයකට පටහැනි නොවන තාක්දුරට විය යුතු ය.
- 3. ගිවිසුම්කාර රජායක ආදායම් හිමිකමක් එම ගිවිසුම්කාර රාජායේ නීති යටතේ බලාත්මක කළ හැකි අවස්ථාවකදී සහ එම අවස්ථාවේදී එම ගිවිසුම්කාර රාජායේ නීති යටතේ එම ආදායම අයකිරීම වැළැක්විය නොහැකි තැනැත්තකු විසින් එම ආදායම් හිමිකම ගෙවිය යුතුව ඇති කල්හි, එම ආදායම් හිමිකම එම ගිවිසුම්කාර රාජායේ නිසි බලධාරියාගේ ඉල්ලීම පරිදි අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ නිසි බලධාරියා විසින් අයකිරීමේ කාර්යයන් සඳහා භාරගත යුතු වේ. එම ආදායම් හිමිකම එම අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ ආදායම් හිමිකමක් සේ සලකා තම රාජායේ බදු බලාත්මක කිරීමට හා අයකිරීමට අදාළ එම රාජායේ නීතිවල විධිවිධානයන්ට අනුකූලව එම අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජාය විසින් අයකර ගත යුතු ය.
- 4. ගිවිසුම්කාර රාජායක ආදායම් හිමිකමක් එම රාජායේ නීති යටතේ එම හිමිකම අයකර ගැනීම සහතික කිරීමේ අරමුණින් සුරැකුම් කියා මාර්ග ගත හැකි කල්හි, එම ආදායම් හිමිකම එම ගිවිසුම්කාර රාජායේ නිසි බලධාරියාගේ ඉල්ලීම පරිදි සුරැකුම් කියා මාර්ග ගැනීම සඳහා අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ නිසි බලධාරියා විසින් භාර ගනු ලැබිය යුතු ය. එම අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජාය විසින් එවැනි කියා මාර්ග යොදා ගනු ලබන අවස්ථාවේදී, පළමු සඳහන් ගිවිසුම්කාර රාජායේ ආදායම් හිමිකම බලාත්මක කළ නොහැකි හෝ එකී ආදායම් හිමිකම අයකිරීම වැළැක්වීමට අයිතියක් ඇති තැනැත්තෙකු විසින් ගෙවිය යුතු වුවද, එම ආදායම් හිමිකම එම අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ ආදායම් හිමිකමක් සේ සලකා එම රාජාය සිය නීතිමය විධිවිධානයන්ට අනුකූලව එකී ආදායම් හිමිකමට ආදළව එම අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජාය සුරැකුම් කියා මාර්ග ගත යුතු ය.
- 5. 3 වැනි සහ 4 වැනි ඡේදවල විධිවිධාන නොසලකා, 3 වැනි හෝ 4 වැනි ඡේදවල කාර්යයන් සඳහා ගිවිසුම්කාර රාජායක් විසින් පිළිගනු ලැබ ඇති ආදායම් හිමිකමක් කාල සීමාවන්ට යටත් කිරීම හෝ එම ආදායම් හිමිකමේ ස්වභාවයේ හේතුව මත එම ගිවිසුම්කාර රාජායේ නීති යටතේ ආදායම් හිමිකමට බලපාන යම් පුමුඛතාවක් ලබාදීම හෝ නොකළ යුතු ය. මීට අමතරව, 3 වැනි හෝ 4 වැනි ඡේදවල කාර්යයන් සඳහා ගිවිසුම්කාර රාජායක් විසින් පිළිගනු ලැබ ඇති ආදායම් හිමිකමට අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ නීති යටතේ බලපැවැත්වෙන යම් පුමුඛතාවයක් පෙර කී ගිවිසුම්කාර රාජායේදී ලබා නොදිය යුතු ය.
- 6. ගිවිසුම්කාර රාජායක ආදායම් හිමිකමක පැවැත්ම, වලංගුභාවය හෝ පුමාණය පිළිබඳ නීතිමය කටයුතු අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායෙහි උසාවි හෝ පරිපාලන මණ්ඩල ඉදිරියට ගෙන ආ යුතු නැත.
- 7. 3 වැනි හෝ 4 වැනි ඡේද යටතේ ගිවිසුම්කාර රාජායයක් විසින් ඉල්ලීමක් කිරීමෙන් පසුව සහ අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජාය අදාළ ආදායම් හිමිකම අයකරගෙන මුලින් කී ගිවිසුම්කාර රාජායට ජේෂණය කිරීමට පෙර පහත සඳහන් අවස්ථාවන්හිදී පළමු සඳහන් රාජායේ ආදායම් හිමිකම අවසන් විය හැක.
  - (අ) 3 වැනි ඡේදය යටතේ ඉල්ලීමක් කර ඇති අවස්ථාවකදී, පළමු සඳහන් ගිවිසුම්කාර රාජායේ නීති යටතේ බලාත්මක කළ හැකි සහ එම අවස්ථාවේදී එම ගිවිසුම්කාර රාජායේ නීති යටතේ එකී අය කිරීම වැළැක්විය නොහැකි තැනැත්තකු විසින් ගෙවීමට බැඳී සිටින ආදායම් හිමිකමක් ඇති විටක හෝ ;
  - (ආ) 4 වැනි ඡේදය යටතේ ඉල්ලීමක් කර ඇති අවස්ථාවකදී එකී අය කිරීම සහතික කිරීමේ අරමුණින් එකී පළමු සඳහන් රාජා විසින් එහි පවතින් නීති යටතේ සුරැකුම් කිුයා මාර්ග ගනු ලබන ආදායම් හිමිකමක් සම්බන්ධයෙන් ;
  - (ඇ) මේ පිළිබඳව පළමු සඳහන් ගිවිසුම්කාර රාජායේ නිසි බලධාරියා අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ නිසි බලධාරියාට නියමිත පරිදි දැන්විය යුතු අතර අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ මනාපය මත පළමු සඳහන් ගිවිසුම්කාර රාජාය සිය ඉල්ලීම අත්හිටුවීම හෝ ඉල්ලා අස්කර ගැනීම කළ යුතු ය.
- 9. මෙම වගන්තියේ විධිවිධාන මගින් පහත දැක්වෙන කරුණු සම්බන්ධයෙන් ගිවිසුම්කාර රාජායක් මත බැඳිම් පනවන්නේ යැයි කිසිදු අවස්ථාවකදී අදහස් නොකළ යුතු ය.
  - (අ) එම රාජායේ හෝ අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේ නීති සහ පරිපාලන කුියාපිළිවෙතට වෙනස්වූ පරිපාලන කුම කිුිිියාවේ යෙදවීම ;
  - (ආ) රාජා පුතිපත්තියට පටහැනි වන කුියා මාර්ග ;

- (ඇ) අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජාය විසින් අවස්ථාවෝචිත පරිදි අය කිරීම හෝ සුරැකීම සම්බන්ධයෙන් එහි බල පවත්නා නීති හෝ පරිපාලන කුියා මාර්ග යටතේ පවතින සියළුම සාධාරණ කුියා මාර්ග ගෙන නොමැති අවස්ථාවකදී සහාය දීම ;
- (ඇ) එම ගිවිසුම්කාර රාජාාය සඳහා වූ පරිපාලන කාර්යභාරය, අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජායේදී පැන නගිනු ලබන පුතිලාභ වලට පැහැදිලි ලෙසම විසමානුපාතික වන අවස්ථාවන්හිදී සහය දීම.

බලාත්මක කිරීම

1. මෙම ගිවිසුම බලාත්මක කිරීම සඳහා ස්වකීය නීතිය මගින් අවශා කෙරෙන කාර්ය පටිපාටි සම්පූර්ණ කර ඇති බව, එක් එක් ගිවිසුම්කාර රාජා විසින් රාජා තාන්තුික මාර්ගයන් හරහා අනෙක් රාජායට දන්වා සිටිය යුතු ය. මෙම දැනුම්දීම අතරින් පසුව කෙරෙන දැනුම් දීමේ සිට මෙම ගිවිසුම බලාත්මක විය යුතු ය.

2. මෙම ගිවිසුමේ විධිවිධාන :

- (අ) පුභවයේදී රඳවා ගත් බදු සම්බන්ධයෙන් ගිවිසුම බලාත්මක වන දිනට පසුව එළඹෙන ලිත් වර්ෂයේ ජනවාරි මස 1 වැනි දින හෝ ඉන්පසුව උත්පාදනය වන ආදායම වෙනුවෙන් ; සහ
- (ආ) අනෙකුත් ආදායම් මත බදු සම්බන්ධයෙන්, ගිවිසුම බලාත්මක වන වර්ෂයට පසුව එළඹෙන ලිත් වර්ෂයේ ජනවාරි මස 1 දින හෝ ඉන්පසුව ආරම්භ වන යම් බදු අය කළ හැකි වර්ෂයක් වෙනුවෙන් ;

බලපැවැත්විය යුතු ය.

30 වැනි වගන්තිය

අවසන් කිරීම

යම් ගිවිසුම්කාර රාජෳයක් විසින් අවසන් කරනු ලබන තෙක් මෙම ගිවිසුම බලපැවැත්විය යුතු වේ. ගිවිසුම බලාත්මක වන දිනයේ සිට වසර පහක කාල පරිච්ඡෙදයකින් පසුව එළඹෙන ඕනෑම ලිත් වර්ෂයක් අවසන් වීමට අවම වශයෙන් මාස හයකට පෙර හෝ ඉන් පෙර රාජෳ තාන්තුික මාර්ග හරහා ;

- (අ) පුභවයේදී රඳවා ගනු ලබන බදු සම්බන්ධයෙන්, මෙම ගිවිසුම අවසන් කිරීම පිළිබඳව නිවේදනය කරන ලද වර්ෂයට ඉක්බිතිව එළඹෙන ලිත් වර්ෂයේ ජනවාරි මස පළමු වන දින හෝ ඉන්පසුව එළඹෙන ලිත් වර්ෂයේ ජනවාරි මස පළමු වැනි දින හෝ ඉන්පසුව වන ආදායම් සම්බන්ධයෙන් ; සහ
- (ආ) අනෙකුත් ආදායම් මත බදු සම්බන්ධයෙන්, එකී නිවේදනය සිදු කරන ලද වර්ෂයට පසුව එළඹෙන ලිත් වර්ෂයේ ජනවාරි මස 1 වැනි දින හෝ ඉන්පසුව ආරම්භ වන යම් බදු අය කළ හැකි වර්ෂයක් සඳහා අය කළ හැකි බදු සම්බන්ධයෙන් ;

මෙම ගිවිසුම කිුයාත්මක වීම අවසන් වන්නේ ය.

මීට සාක්ෂි වශයෙන් විධිමත් පරිදි බලය ලැබූ පහත අත්සන් කරන අය මෙම ගිවිසුමට අත්සන් තබන ලදී.

එක හා සමාන ලෙස බල සහිත වන සියලුම පාඨයන්ගෙන් යුතුව, සිංහල සහ ඉංගීසි භාෂාවන්ගෙන් දෙපිටපතකින් යුතුව 2012 අපේල් මස 16 වන දින කොළඹදී අත්සන් තබන ලදී. අර්ථ නිරූපනයේදී පුතිවිරුද්ධ අවස්ථා ඇති වුවහොත්, ඉංගීසි පිටපත බල පැවැත්විය යුතු ය.

මහාචාර්ය ජී. එල්. පීරිස් ශීු ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුව වෙනුවෙන් ආචාර්ය රියාඩ් මල්කි පලස්තීන රාජාය වෙනුවෙන්

12 - 506